

Szerkesztőség: Radóhivatal
és nyomda: Bui. Reg. Ferdinánd (József Köberczeg-ut) 4.
Telefon: 151. Sörgőnyomda
Közlöny. Arad. :: Az Aradi
Nyomda Vállalat tulajdona.
Kiadása és rotációs nyomása,
Mecselelenik naponta reggel,

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente
1080, félévre 540, negyed-
évre 270, havonta 90 Lej.
Külföldre havonta 50 Lejfel-
több :: Egyes szám 5 Lej.
Vasárnap 6 Lej :: (Bucu-
restiben 50 bani felár.)
Hirdetések tarifa szerint ::

XLVL évfolyam, 255. szám * Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF * Szombat, 1931. november 7

Iorga erdélyi jellegű kabinetet akar

Küszöbön a kormány átszervezése, amely meglepetés lesz az erdélyiekre — Az ellenzéki blokk csak Duca hazatérése után aktuális — Emsimult a Madgearu—D. R. Ioanitescu és a Tilea—Averescu-affér

Bucurestiből jelentik: A Lupta ma újra foglalkozik a közös ellenzéki blokk kiépítése körül fejtett tervvel, amelyet azonban csak úgy vél helyesnek, ha kikéri Duca véleményét. A tárgyalások konkrét formában csak akkor kezdődhetnek meg, ha Duca hazatér. A lap nem titkolja, hogy bizik a parlamenti ellenzéki front kiépítésének tervében.

Amíg a megjelenési jogát csak nemrég visszanyert Lupta az ellenzéki front kiépítési lehetőségeivel bibelődik, addig a Curentul újra a kormány újjászervezésén nyargal, amelyet most még eseményteljesebb formában vesz elő. A lap cikke szerint a kormány küszöbön levő átszervezése valósággal trappirozó erővel fog hatni és különösen az erdélyiekre nézve lesz kétségtelenül meglepő. A Curentul ugyanis tudni véli, hogy a reorganizálást a miniszterelnök több erdélyi politikus bevonásával kívánja olyformán eszközölni, hogy a kabinet kiválóan erdélyi jellegű legyen.

A képviselőválasztásokon Mihalachét két helyen is megválasztották képviselőnek, úgy hogy a nemzeti-parasztpárt vezetőtagja egyik mandátumáról, a musceliről lemondott. Erről az illetékes köröket hivatalosan értesítette is, a mire azért volt szükség, hogy a kormány kiírja az új választásokat. A nemzeti-parasztpárt a musceli kerületben a mandátum nélkül maradt Madgearut jelöli, akinek megválasztása annyival inkább bizonyos, mert még mielőtt Duca elutazott volna, megállapodott Mironescuval, hogy a liberális-párt ebben a kerületben nem állít jelöltet. A liberálisoknak viszont az volt a kikötésük, hogy a dr. Cosma Aurél elhalálozása folytán megüresedett temesvári kerületben viszont a nemzeti-parasztpárt nem jelöl senkit. A nemzeti-parasztpárt ezt a feltételt el is fogadta.

Madgearu egyébként még más vonatkozásban is foglalkoztatja a pártvezetőséget. Ismeretes az az afférja, amely D. R. Ioanitescuval az ilfovi szervezeti elnökség körül támadt és majdnem párbajig fajult. A hatalomra törő két politikus közötti incidenst most Popovici volt pénzügyminiszter javaslatára úgy oldják meg, hogy az ilfovi szervezet elnöki pozíciójába sem Ioanitescut, sem Madgearut nem jelölik, hanem egy harmadik párttagot, aki nem lesz más, mint C. Angheliescu volt belügyi alminiszter és a jegybank volt kormányzója.

A belpolitikában nagy feltűnést keltett másik affér is elsimulóban van. Emlékeztetes, hogy Tilea Viorel Averescu marsallról olyan kifejezéseket használt és írt, amelyek miatt Averescu sajtópert indított a kolozsvári törvényeseken. Most az Indreptarea legújabb számában kommüniké jelent meg, amely arról szól, hogy Averescu meggyőződött Tilea félrevezetéséről és Tilea is tudatában van annak, hogy Averescuról tett nyilatkozatát sajnálatos tévedés folytán publikálta. Így a kölcsönös kimagyarázkodás folytán a sajtóper illuzórikussá vált és azt a marsallt tegnap vissza is vonta a kolozsvári törvényeseknél.

A nemzeti-parasztpárti beléletének Maniu tervezett külföldi útján, az elnökség kérdésén, a Madgearu és Ioanitescu afféren kívül újabb eseménye, hogy a mai vezetőségi értekezleten két közismert pártkorifeust, a Mihaiescu-fivérekét, Istvánt, a volt szenátort és Mihályt, a volt képviselőt kizárták a tagok sorából. A Mi-

Véres harcok Mandzsuriában

Visszavonultak a kínai csapatok — Elkerülhetetlen a nyílt háború Kína és Japán között
A Népszövetség közbelépése nélkül a legsúlyosabb bonyodalmak állanak elő

Tokióból jelentik: A mandzsuriai konfliktus kapcsán tegnap a Nonni-folyó partján is összeütközésre került a sor a japán és kínai csapatok között. A mandzsuriai katonai hatóságok most ezekért a harcokért az egyik kínai csapat parancsnokát teszik felelőssé, aki vonakodott Nacs-Ang-Sen kínai tábornok parancsának eleget tenni, amelyben a tábornok visszavonulásra szökött fel az illető hadtestparancsnokot. A heves harcok a kora reggeli óráktól egészen a késő esti órákig tartottak. A japán jelentések szerint a kínai csapatok visszavonultak Agancsi irányába. A második japán hadtest parancsnoka Csangesunból elindult egy megerősítő csapat élén, hogy személyesen is ellenőrizze a japán hadműveleteket.

Sanghaiból érkezett jelentések szerint a Nonni-folyó partján lezajlott véres harcok kapcsán az az általános vélemény alakult ki, hogy ezek után teljesen elkerülhetetlen a nyílt háború Japán és Kína között.

Londonból jelentik: A mandzsuriai eseményekről Londonba érkezett jelentések szerint a Nonni-folyó északi partján harcoló kínai csapa-

tok Cicikar város falai közé vonultak vissza. A városban ennek következtében leirhatatlan zűrzavar és fejtelenség uralkodik. Eddig még meg nem erősített hírek szerint a kínai csapatok a nagy túlerővel szemben mintegy öt mértföldnyi fronton visszavonultak. Ebben a legújabb harcban összesen 200 kínai és 100 japán katona esett el.

Az éjjeli órákban érkezett tudósítások szerint úgy Japán, mint Kína a másik felet teszi felelőssé a legújabb konfliktusért. Kína egyébként jegyzéket intézett a Népszövetséghez, amelyben kifejti, hogy Japán kiterjeszti a mandzsuriai megszállást. A jegyzékben felszólítja a Népszövetséget, hogy lépjen közbe, mert ellenkező esetben a legsúlyosabb bonyodalmak állhatnak elő.

Angol politikai körök véleménye szerint a Népszövetség tiltakozásától sem lehet várni a távolkeleti helyzet megjavulását. Az eddigi tapasztalatok szerint ugyanis Japán mindig talál ürügyet a fegyveres beavatkozás folytatására s egyébként is a Népszövetségnek inkább csak az erkölcsi autoritása van meg akaratának keresztülvitelére. A hadviselő felek pedig, mint ezt a múlt is bizonyítja, ezt az autoritást nem nagyon respektálják.

Jugoszláv diákok tüntetése a kormány ellen

A rendőrség páratlan brutalitással oszlatta fel a gyűlést — A tüntetőket beszorították az egyetem épületébe — Hétfőig bezárták az egyetemet —

A diákok felhívták a közönséget, hogy a vasárnapi választásoktól tüntetőleg maradjanak távol

Belgrádból jelentik: A küszöbön álló választások, amelyek már régóta nyugtalanítják a lakosságot, csütörtökön és pénteken egyre ismétlődő diákzavargásokat eredményeztek. Az egyetemi diákság tüntető gyűlést tartott, amelyen szidalmazták a kormányt és tiltakoztak az ellen, hogy a kormány november 8-án, vasárnap tartsa meg a választásokat. Boza Maximovics közoktatásügyi miniszter erre választási gyűlésre hívta egybe a diákságot. A gyűlés leirhatatlan botrányba fullt, a miniszter szöveghez sem tudott jutni, a diákok hangos „Pfu!”-kiáltással mutatták ki a kormánnyal szembeni antipátiájukat. A hangulat egyre izzóbb lett, mire a rendőrség hallatlan brutalitással hozzáfogott a gyűlés feloszlátásához. A diákokot beszorították a diákokthoz épületébe.

Mindez csak olaj volt a tüzre, pénteken a Diákszövetség tiltakozó gyűlést rendezett az egyetem aulájában. A gyűlés hasonlóképp zavargásokba fullt, mert a rendőrség már előbb megszállta az egyetem épületét, hogy a gyűlést megakadályozza. A diákok erre megkísérelték zárt sorokban tüntetőleg felvonulni. A rendőrség 18 diákot letartóztatott és a tüntetőket szétkergette. A diákok ekkor szavalókórusok útján felszólították a közönséget, hogy a vasárnapi választásoktól tüntetőleg maradjon távol. Péntek este végre megjelent az egyetem rektora és felszólította a diákokat, hogy tartózkodjanak a további tüntetésektől. A diákok ehhez azt a feltételt szabták, hogy a rendőrség bocsássa szabadon 18 letartóztatott társukat, ami meg is történt. Az egyetemet hétfőig bezárták.

haiescu-fivérek igen képzett tagjai voltak a pártnak, a legutóbbi választáson azonban Romanatiba nagygyűlést hívtak egybe, amelyen élesen állástfoglaltak Mironescu jelölése ellen. Mironescu mindent elkövetett az elégtételért, amely most ilyen súlyos formában történt meg.

Igen élénken kommentálják a párt körében azt is, hogy Popovici, Madgearu és Mihaiescu az Universul sorozatos támadásai miatt sajtópert tetiek folyamatosan a liberális pártorgánium ellen, amely a nemzeti-parasztpárti politikusokat különösen a szózat hal panamával kapcsolatosan emlegette előszeretettel.

Az Universul magatartása egyáltalában nem támasztja alá a Lupta amacikkét, amely

arról tud, hogy a Iorga-kormányt hamarosan olyan koncentráció váltja fel, amelyben főleg csak a nemzeti-parasztpárt és a liberálisok vesznek részt.

Az esti bucaresti-i lapok már kipattantják a kormány átszervezésével kapcsolatosan emlegetett és erdélyi szempontból oly váratlan meglepetést. Az Adeverul egyenesen elejét is veszi a meglepetésnek cikkével, mert határozott formában megírja, hogy ha az erdélyi jellegű átszervezésre sor kerül, akkor Goga Octaviannal festik át a kabinetet erdélyi színű családoknak, de nem lehetetlen, hogy még más erdélyi politikus is odacsoportosul az új cégtáblára.

Cadere államtitkár titekzatos orosz tervek után nyomozott Máramarosban

A jelentés szerint a hírek tulzoltak voltak — Letartóztattak egy szovjet-futárt — „A tartományokban megnyugtató csönd uralkodik”

Bucurestiből jelentik: Cadere belügy államtitkár néhány hete különleges misszióval utazta be Máramarost, Besszarábiát és Bukovínát. A kormányhoz ugyanis az oroszok bizonyos terveiről érkeztek jelentések meglehetősen aggasztó formában, úgy hogy a belügyminiszterium jónak látta, ha maga Cadere vizsgálja ki a dolgot. Cadere a legnagyobb körültekintéssel végezte el a rábízott feladatot és most érkezett vissza a fővárosba, ahol nyilatkozott a sajtónak s kijelentette, hogy az elterjedt hírek és a jelentések tulzoltak bizonyultak, mert a tartományokban megnyugtató csönd uralkodik és a jelzett orosz tervek egyáltalában nem nyugtalanítják a lakosság békéjét.

Az életbeléptetett és fokozottabb figyelemmel folytatott ellenőrző munka eredményeképpen a Dnyeszter partján levő Dobudjin községben azonban ma letartóztatták Ivan Bonusovszky nevezetű orosz származású férfit, aki gyanus viselkedésével vonta magára a figyelmet és sikerült is megállapítani, hogy rendszeres futárszolgálatot teljesített Románia és a szovjet között. A GPU speciális ügynöke volt, akinek letartóztatásával a rendőrség valóban jó fogást csinált. Megmotozása alkalmával sifirozott leveleket találtak nála, amelyeknek megfejtésén most fáradozik a rendőrség. Az ártalmatlanná tett kurirt Chisinauba, onnan pedig Bucurestibe szállítják.

Kémiai laboratóriumban gyártották a hamis postabélyegeket Budapesten

Az állítólagos lapkiadó lakásának titka — Francia kereskedő, mint a bélyeghamisító társaság kereskedelmi vezetője

Budapestről jelentik: Hosszas nyomozás után a rendőrség újabb szenzációs leleplezést csinált. Már hetek óta folyt a legelővigyázatosabb vizsgálat annak felderítése érdekében, hogy kik ársztják el hamis postabélyegeket a budapesti trafikokat. A főkapitányság detektívcsoportja ma végre rajtaütött a hamisítást

végző társaságon, amely műhelyét Szörtsei István állítólagos lapkiadó lakásán rendezte be. A bélyeghamisító társaság kereskedelmi vezetője Bardot Gaston 32 éves francia kereskedő, akit Szörtseinek valóságos kémiai laboratóriumá berendezett lakásán a házigazdával együtt letartóztattak.

Nagy az elkeseredés a tisztviselők körében a fizetésleszállítás és az adófelemelés miatt — Felemelik a bélyegilletéket is

Bucurestiből jelentik: Több lapban az a hír látott napvilágot, hogy a kormány a magántisztviselők adójának felemelésével foglalkozik és hogy a fizetésekre kivetett 4.4 és 8.8 százalékos adót fel akarja emelni. A pénzügyminiszterium ma ezzel kapcsolatban kompromittált tett közzé, amelyben leszögezi, hogy szó sincs az adóemelésről és hogy ez az adó a jövőben is ezen a szinten fog maradni.

mánybélyeg-illetéket felemelik, illetve kikerkécsik. A terv szerint mindazon esetekben, amikor 11, 12, 15 vagy 17 lej okmánybélyeget kellene felragasztani, azt 20 lejre kerekítenék ki. Ennek következtében valamennyi kérvényre 20 lej okmány és egy lej repülőbélyeget kellene ragasztani.

A tervezett új adó ellen a bizottság tagjai közül többen felszóllaltak.

A bizottság ez érvek hatása alatt egyelőre elhalasztotta határozatát a bélyegilleték emelése tárgyában.

A magántisztviselők körében hatalmas elkeseredés lett urrá a fizetések leszállításának és az adóemelésének hírére. Ma a kereskedelmi alkalmazottak ülészetek Bucurestiben, holnap a banktisztviselők jönnek össze tiltakozást jelképező ülésre. Ugyanígy megmozdulásra készülnek a szabadfoglalkozásuk is.

Rejtélyes körülmények között meghalt egy nő az aradi kórházban

A boncolás derít fényt a halál okára.

Titokzatos haláleset foglalkoztatja az aradi rendőrséget. Ma reggel háromnegyed kilenc órakor a mentők egy eszméletlen állapotban levő nőt szállítottak be a kórházba, aki anélkül, hogy öntudatát visszanyerte volna, minden orvosi intervenció ellenére fél 10 órakor kiszenvedett. Nem sokkal később jelentkezett a kórházban Grünwald Izsó Str. Nicu Filipescu 5. szám alatt lakó aradi kereskedő, aki előadta, hogy a meghalt nő Ostoin Cristinának hívják, a temesmegyei Stancsova községből származik és november elseje óta nála volt alkalmazásban. A kereskedő a titokzatos haláleset körülményeit a következőképpen mondotta el:

Ma reggel feltűnt, hogy a leány nem mutatkozik. Szobája ajtaját zárva találták és szótlanra sem jelentkezett. Lakatost hívtattak, aki az ajtót feltörte. A leányt eszméletlen állapotban találták fekvőhelyén. Azonnal telefonáltak a mentőkért, akik az eszméletlen állapotban levő nőt beszállították a kórházba.

Az ügyben a rendőrség részéről Joanovici József komiszár folytatta le a vizsgálatot, aki azonban a helyszíni szemle alkalmával semmi féle jelet nem látta annak, hogy Ostoin Cristina öngyilkosságot követett el. A legtöbb valószínűség mellett szól, hogy a szolgáló leány, aki már régóta betegeskedett, természetes halállal halt meg, az ügyre azonban teljes fényt csak a valószínű orvosi boncolás fog deríteni.

Tárgyalják a vízművek átépítési terveit

Négymillió lejt lesznek ki a költségek

Szombaton délután ül össze a városházán a vizilgyi-bizottság, amely előtt Tripa Mihály főmérnök, a vízművek igazgatója fejt ki az aradi vízművek átépítésére vonatkozó terveit. Háromféle terv is bemutatásra kerül a bizottsági ülésen, amelyek közül a legrealisabbnak az látszik, amely 12 szűrőterem, egy kokszoló és egy külön levegőszűrő beiktatásával 168 négyzetméteres szűrőfelületen óránként 700 köbméter ivóvizet képes megtisztítani az oda nem való anyagoktól. Ez az üzem naponta 16.000 köbméter tiszta ivóvízzel láthatja el Aradot, amelynek jelentősége akkor válik nyilvánvalóvá, ha tudjuk, hogy a jelenlegi üzem napi maximális teljesítménye 6000 köbméter szűrt vizet.

Az új épületek investíciós költségei a megközelítő számítások szerint 1 millió 550.000 lejtbe kerülnek: a szivattyuberendezések külön két és félmillió lejt fognak felemészteni. A bemutatásra kerülő tervek természetesen valamennyien azt ígérnek, hogy az aradi ivóvízből nemcsak a mész, a szén-sav, hanem az odiózus mangán is el fog tűnni nyomtalanul.

Felismerték a nyíregyházai álarcos rablókat

A rendőrségi nyomozás megállapította a két munkás bűnösségét.

Nyíregyházáról jelentik: A nyíregyházai volt Ehrenfeld, jelenleg Glanz-féle fatelepen történt revolveres rablótámadás ügyében a nyomozás erélyesen folyik. A két letartóztatott munkás Bős József és Mikó, akiket a rablótámadással gyanúsítanak, állhatatosan tagadnak. Glanz Jakab, akit a két rabló az irodában megtámadott, a két letartóztatott emberben felismerte az álarcos rablókat. A legnagyobb gyanúok ellenük a hátramaradt sapka, amely mint ismeretes, úgy maradt az irodahelyiségben, hogy azt Glanz az álarcos együtt leszakította az egyik rablóról. A rendőrség többeket kihallgatott, akik egyöntetűen azt hangoztatják, hogy a sapka Bősé. Akadtak olyan tanúk, akik elmondották, hogy a rablás előtt a fatelep környékén látták ólálkodni a két munkást és nem sokkal később a lövéseket is hallották. Jelentkezett két vasuti munkás, akik határozottan állítják, hogy a rablásnál hátramaradt sapka Bős tulajdonát képezi. Az orvosi vizsgálat során megállapítást nyert, hogy Bős arcán karmolásokat láthatók, amelyek valószínűleg akkor keletkeztek, amikor Glanz az álarcot leszakította. A vizsgálat folyik.

Ujabb vasuti merényletet követtek el Magyarországon

A miskolci személyvonat elé gerendát helyeztek — A mozdony kerekei lesodorták az akadályt a sinekről — Megindult a csendőrségi nyomozás

Budapestről jelentik: A már szinte járványzerűen elszaporodott magyarországi vasuti merényletek száma egy ujabbal bővült. A mai napon ugyanis jelentették a budapesti főkapitányságnak, hogy Sajószentpéter községtől, mintegy 600 méterre, eddig még ismeretlen tettesek merényletet kíséreltek meg a Miskolc felé haladó személyvonat ellen. A merénylet egy 5 centiméter vastag, 6 centiméter széles és 27 centiméter hosszú tölgvirág éket helyeztek el a sineken, amely egy 31 centiméter hosszú és négy és fél centiméter széles, duplán összehajtott vas abronccsal volt megerősítve és az egész tákolmány végül pedig vastag dróttal volt a sinekhez erősítve. A merénylet ezután egy kapu ütközött ékeltek bele és az ék végét ehhez támasztották. A Miskolc felé haladó személyvonat 21 óra 45 perkor haladt keresztül ezen a ponton és amikor a mozdony az előkészített merénylet színhelyére ért, a két első kerék leszakította a ravasz szerkezetet és pár méterre dobta el a sinek melletti föltésre, majd anélkül, hogy megállt volna, tovább haladt. A sajószentpéteri csendőrség a merénylet ügyében többeket kihallgatott s ennek eredményeképpen kiderült, hogy nemsokkal a vonat keresztülhaladása előtt két alacsony termetű embert láttak a vasuti pálya mentén, egészen közel ahhoz a ponthoz, ahol a merénylet elő volt készítve. Megállapítást nyert, hogy egyiken rövid, míg a másikon hosszú kabát volt, azonban közelebbi személyleírását nem sikerült a csendőrségnek a két ismeretlenről beszereznie. Erélyes nyomozás indult meg a merénylet közrekerítésére és amennyiben elfogják őket, úgy azonnal statáriális bíróság elé kerülnek.

Palahut Kulturális

Revolveres családi botrányt rendezett egy ujaradi tekintélyes gazdálkodó és leánya

Németszentpéter szenzációja — „Leányom, elő a revolvert!” — A golyó a padlóba furódott — A megígért és meg nem adott hozomány súlyos következményei

A csendőrség őrizetbe helyezte Kluger Józsefet, a merénylő apóst

Fegyveres családi botrányt játszott le ma Németszentpéter községben. Az esetet annál érdekesebbé teszi az a körülmény, hogy annak szereplői közismert és tekintélyes ujaradi, valamint szentpéteri lakosok. A nem mindennapi botrányról és annak előzményeiről a következőkben számol be az *Aradi Közlöny* németszentpéteri tudósítója:

Kluger József volt monostori, jelenleg ujaradi vagyonos és tekintélyes földbirtokos évekkel ezelőtt férjhez adta Éva nevű leányát Antoni Zachariás németszentpéteri gazdálkodóhoz. Kluger József, aki akkor még Monostoron lakott, állítólag egy millió lej hozományt adott leányának, amit azonban az esküvő alkalmával nem fizetett ki. Veje többször is követelte a pénzt és Kluger megígérte, hogy azt részletekben kifizeti. Állítólag négyszázezer lej oda is adott Antoni Zachariásnak.

Az anyagi differenciák miatt egyre gyakoribbakká lettek a perpatvarok a vő és apósa között, amelyek később aztán megmérték a házaspár életét is. Antoni és felesége között szinte napirenden voltak a civakodások a ki nem fizetett hozomány miatt. Egy évvel ezelőtt aztán odáig fejlődtek a dolgok, hogy a fiatal asszony elhagyta férje házáat és szüleihez költözött Ujaradra.

Később az idős Kluger és leánya megjelent Antoninál, akivel rendezni kívánták az anyagi differenciákat. A hasonló látogatások többször is megismétlődtek és rendszerint élénk perpatvarokkal végződtek, vagyis az após egyetlen esetben sem tudott megegyezni a vővel.

A mai napon újból megjelent Antoni Zachariás németszentpéteri lakásán Kluger József és annak leánya, Éva. A lakásban Antoni, valamint annak édesanyja fogadta a látogatókat, akik ismét az anyagi ügyekről kívántak tárgyalni. A tárgyalások először békés hangnemben folytak, később azonban az após és a vő között szövtánc keletkezett, amit a meny és az anyós nézeteltérése követett. A hangulat egyre izzóbb lett, a civakodó felek egyre hangosabban mondották egymásnak véleményüket és az öreg Kluger József egyszerre ezt kiáltotta leánya felé:

— *Leányom, elő a revolvert!*

A megiegett Antoni és annak édesanyja

megdöbbenve vették észre, hogy két revolver mered feléjük. Kluger ugyanis egy hét milliméteres Frommer-pisztolyt, míg leánya egy ennél nagyobb kaliberű hatlövetű forgópisztolyt rántott elő. Az események most filmszerű gyorsasággal peregtek. Kluger megrántotta revolvere ravaszát, amely azonban csütörtököt mondott és a revolver az el nem sült patron automatikusan kidobta. Az após ekkor újból löni akart, ekkor azonban Antoni átlátta a helyzetet és ki akarta ütni apósa kezéből a fegyvert, ami részben sikerült is, hogy a második golyó a padlóba furódott. Ugyanekkor a fiatalasszony revolvere agyával anyósát kezdte üt-

legelni, akit többször homlokán vágott. Közben a férjnek sikerült úgy apósát, mint feleségét lefegyverezni és ártalmatlanná tenni.

A lövés és a kiáltások zajára természetesen előkerültek a szomszédok is, akik, amikor látták, hogy miről van szó, csendőroket hívtak. A helyszínre kiszállott csendőrök aztán az idős Kluger Józsefet őrizetbe vették és megkezdték kihallgatását. Kluger kihallgatása még az esti órákban is folyik és a tekintélyes ujaradi gazdálkodót, aki fegyveres támadást kísérelt meg veje ellen, minden valószínűség szerint még a holnapi nap folyamán beszállítják a temesvári ügyészségre. A nyomozó hatóságok szerencsés körülménynek tudják be azt, hogy az első golyó csütörtököt mondott, mert ha ez elsül, úgy minden valószínűség szerint megöli Antoni Zachariást. Kluger ugyanis ebben a pillanatban csak néhány lépésre állott vejétől.

A nem mindennapi esemény élénk megbeszélés tárgyát képezi nemcsak Németszentpéter, de Monostor és Ujarad lakosai között is, ahol az ügy szereplőit mindenki ismeri.

Párisban tárgyalják a román—magyar optánspereket

A kielégítések az „A”-kassza terhére történnek

Budapestről jelentik: Jól informált helyről jelenti a Magyar Távirati Iroda, hogy az optáns-ügyek vegyes román-magyar döntőbíró-ságát Párisba hívták össze. A döntőbíró-ság e hó elején ül össze és hír szerint november hó 10-től 15-ig tartja üléseit. A vegyes döntőbíró-ság tagjai Cederkrantz svéd követ és Székács Aladár, míg a magyar telepesek érdekeit Gaj-

zágó párisi meghatalmazott miniszter, a magyar felpereseket Lakatos Gyula képviseli. Jól informált körökben tudni vélik, hogy a vegyes bíróság ítéleteit semmiesetre sem Románia terhére fogja meghozni, amennyiben elmarasztaló döntések esetén is a népszövetségi ügynevezett „A” kassza tartalékai szolgálnak kártérítési fedezetül.

Palcu Lázár csődtömege nevében pereltek egy aradi bankot

A vitás ingatlanátírás — A kereset szerint „vagyonmentés” történt — Fedezet a bankkövetelésre — Az aradi törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését

Érdekes keresetet tárgyalt ma az aradi törvényszék, amelyet a pankotai Palcu Lázár csődtömegének első tömeggondnoka, Rohan dr. világsi ügyvéd adott be. A keresetben az ügyvéd előadta, hogy Palcu Lázár, aki többszörös milliomos volt, vagyonának egy részét ingatlanokba fektette. 1927-ben már mutatkozott annak a vagyoni leromlásnak az előjele, amelynek következménye lett a Palcu Lázár ellen megnyitott csőd. A nagybirtokos, akinek tartozása volt a Polgári Takarékpénztárnál, azt az ajánlatot tette a banknak, hogy egyik pankotai ingatlanát tartozásának lefedezésére te-

lekkönyvileg átírta a bankra. Az átíratás meg is történt s midőn Palcu Lázár ellen megnyitották a csődöt, a bankra átíratott ingatlant természetesen nem vették fel a csődtömegebe.

A tranzakció később tudomására jutott Rohan dr. tömeggondnoknak, aki szakértővel felbecsülte az ingatlant. A szakértői vélemény szerint az ingatlan értéke közel ötszáz ezer lej, amiből a tömeggondnok szerint nyilvánvaló, hogy a csődtömeg 400 ezer lejjel károsodott meg. Az aradi törvényszékhez beadott keresetében arra kérte a bíróságot, hatálytalanítsa a telekkönyvi átírást, mert kétségen felül áll, hogy Palcu Lázár menteni igyekezett vagyonának egy részét akkor, amidőn látta, hogy anyagi összeomlása elkerülhetetlen. Tekintettel arra, hogy a pénzügyi tudtával történt a tranzakció, a pert a bank ellen indította meg a csődtömeg nevében. A mai törvényszéki tárgyaláson a Polgári Takarékpénztár jogutódja, a Bánáti Bankkegyesület jogi képviselője tiltakozott a keresetben foglaltak ellen, tekintettel arra, hogy Palcu Lázár tartozása *ténylegesen fennállott* s mivel készpénze nem volt, hogy tartozását kiegyenlítse, jogosan irathatta át ingatlant a bank nevére, amál is inkább, mivel a csőd megnyitása iránti kérelmet csak jóval a tranzakció után adták be a pankotai nagybirtokos ellen. Egyben hajlandó a bank bizonyítani azt is, hogy a ház értéke nem volt magasabb a követelés összegénél.

A törvényszék elrendelte a bizonyítás kiegészítését.

Magyarországon életbelép a mezőgazdasági moratórium

Budapestről jelentik: A harminchármas bizottság ma tárgyalta és egyben elfogadta azt a javaslatot, amely kimondja, hogy a jövő év október végéig a magyarországi földteherrendezési ügyekkel összefüggő perekben nem lehet árverést tartani. Ez a moratóriumszerű intézkedés általános felmentést kéltett.

A legfőbb Semmitőszék visszautasította

Löblé dr. és Hitter szabadlábra helyezési kérelmét

Két napig tárgyalta az ügyet a legfőbb igazságügyi fórum — A döntés szerint fogvatartásuk szükséges a további bizonyítási eljárás miatt —

Az „Aradi Közlöny” éjjeli telefon-tudósítása a feltűnésteltető határozatról

Több hónap telt el már azóta, hogy dr. Löblé és Hitter nagyváradi szeszgyárosokat feketeszeszgyártás vádjára miatt letartóztatták s vizsgálati fogságba helyezték. Azóta Löblé és Hitter védője, D. Th. Jean Florescu, volt igazságügyminiszter utján az összes jogi fórumokat megjárta, hogy szabadlábra helyezését kiարcolja és ebben a jogi harcban most hangzott el az utolsó szó a budapesti legfőbb Semmitőszéken.

Amikor az ügyész felelőzése folytán a letartóztatott szeszgyárosok szabadlábrahelyezési kérelme a nagyváradi ítéletábla elé került, a Tábla Löblét és Hittert szabadlábra helyezte. A táblai határozat ellen az ügyész felelőzést jelentett be és így a régóta húzódó szabadlábrahelyezési ügy a budapesti legfőbb fórum, a Legfőbb Semmitőszék elé került. Szerdán kezdte tárgyalni a Semmitőszék

Löblé László, Hitter, valamint Klein Jenő aligazgató ügyét. A védők fejtegetésükben arra mutattak rá, hogy a letartóztatottak feketeszesz ügyében hiányzik a vétséghez szükséges bizonyítási anyag és ezért védenek szabadlábrahelyezését kérték. Ezzel szemben Capatana főügyész a szerinte alantalan szabadlábrahelyezési kérelem visszautasítását kérte. A Semmitőszék a határozat kihirdetését csütörtökre halasztotta.

Az Aradi Közlöny a késő éjjeli órákban telefonon érdeklődött a Löblé-ügyben ehangzott határozat iránt. A Kapott értesülés szerint a Legfőbb Semmitőszék azzal az indoklással, hogy a bizonyítási eljárás érdekében szükséges további fogvatartásuk, visszautasította úgy Löblé, mint Hitter és Klein szabadlábrahelyezési kérelmét. A nagyváradi szeszgyárosok ilyenformán most már perük tárgyalásáig az ügyészség foglyai maradnak.

A Városi kávéház ma esti tombola és táncestélya sorozatos meglepetésekben bővelkedik.

Hogyan védjem meg a tőkémet?

Reinhart Gyula hozzászólása — Az iparostőke sorsa — Kézpénz a bankok trezorjában — Miért tűnik el a kisiparos? — Modern házak építése: tőkemegvédelem — A kisiparos végzetes spekulációi

Az ankétünkhöz ma Reinhart Gyula, az aradi iparostársadalom vezére küldte be értekes hozzászólását, amelyet az alábbiakban közlünk le.

Az Aradi Közlöny által felvetett valóban aktuális körkérdésről „Hogyan védjem meg a tőkémet”, több nyilatkozat jelent meg az enyém előtt, amelyek megvilágították ennek a kérdéstömbnek legégetőbb problémáit. Ha mindazokra a fázisokra ki akarunk térni, amelyeket e cikk címében megjelölt kérdés felöllel, akkor arra hosszú oldalak sem volnának elegendők. Amikor e kérdéshez hozzászóllok, egy speciális szempontból akarom azt megtárgyalni. Fel akarom tárni azokat a momentumokat, amelyek a tőke megvédését elsősorban az iparosság szempontjából érintik. Ha az eddig amnyit vitatott kézpénz sorsára akarnék kitérni, akkor ezzel gyorsan végeznék, mert az iparosság körében ma nem adódhatik fel az a kérdés, hogy „Hogyan védjem meg a kézpénz-tőkémet?”

Az iparosság helyzete

Az iparosnak ma kézpénze nincs, mert ami tőkéje van, az rendszerint áruban, a raktárakban hever, vagy ami még ennél is rosszabb, ki van hitelezve és többé-kevésbé dubioz-tételek közé kívánkozik.

Mielőtt arra rátérnék, hogy a még meglévő kis tőkéjét az iparos hogyan védje meg, rá akarok mutatni azokra az okokra, amelyek a mai krízisben azt a kérdést: hogyan védjem meg a tőkémet, akuttá tették.

A nyersáru ma olcsóbb lett. Az iparosságnak az a része, amely állandóan dolgozott, jelentős áruaktárt halmozott fel. A viszonyok rosszabbodása folytán természetesen erősen redukálni kellett a piacra kerülő ipartermékek eladási árát. Ez az ár a nyersáruk olcsóbbodásához mérten csökkent. Mi történt most már? Az az iparos, akinek raktárát a régebbi magas előállítású költségek mellett készített áru tölti meg, az árlemorzsolódás folytán csak veszteséggel adhat el. A tőkének tehát ezt a részét megvédeni nem tudja s a tőkéje ezáltal mindjobban megfogy.

A nagyipar ma már a legjobb üzletfeleinek sem nyújt hitelt és pedig azért, mert viszont a nagyipar hitelforrásai legnagyobb részét szintén bedugultak. Az ipart alimentáló bankok erősen restringálták a hitelhatárt. Egyrészt azért, mert nem akarnak az amugy is beteg iparvállalatokba újabb pénzt ölni, másrészt, mert kézpénzkészleteiket a trezorjaikban koncentrálták.

Ennek következménye, hogy a kisiparos feldolgozza a rendelkezésére álló pénzkészletet s ha az áruját nem tudja értékesíteni, akkor megakad, a produktumaiba fektetett tőke holtta

Kozma Andor író tragédiája

Agyszélhűtés érte a 71 éves író.

Budapestről elemik: Kozma Andort, az általánosan ismert nevű magyar költőt, aki 71-ik életévét járja, tegnap a Lánchídon súlyos baleset érte. Az idős író ugyanis, miközben a Lánchídon át hazafelé igyekezett, agyvérzést kapott. Még annyi ereje volt, hogy egy arrahaladó taxit leállítva a lakására vihette magát. Orvosi körökben remélik, hogy az ősz költőt a jobboldali előidézet hűdés megmenti az életnek, amennyiben felszívódhatik az agyában támadt vérzés. Érdekes jelensége különben a szomorú esetnek, hogy az ősz poéta, amióta a végzetes baleset érte, kizárólag angol és német nyelven állandóan félrebeszél.

Mint később jelentik, Kozma állapotában javulás állott be. Környezetét már felismeri és jelekkel tud velük érintkezni.

válí s mint a jég, lassan elolvad. Ez a tőke ilyen körülmények között nehezen védhető meg.

Mit tesz tehát az iparos? Fokozatosan leépit. Leépit addig, amíg van mit leépíteni. A mikor azután a tenger színével egy vonalba jutott, akkor azon veszi észre magát, hogy megszünt iparosnak lenni. A mostani krízis erős selejtezést végzett. A kedvezőtlen termelési és értékesítési viszonyok közepette alul kell maradni mindenkinek, aki mesterségét a másíknál kevésbé érti s akinél konkurrensai élelmesebbek.

Vannak iparosok, akik spekulációkba keveredtek. Nem kell hangsúlyoznom, hogy ezek közül azok jártak jól, akik tőkéjüket az iparukban tartották, nem spekuláltak számukra idegen területeken. Nem fektették tőkéjüket részvényekbe, vagy erőltetett ingatlanvásárlásokba. Mert az, aki forgótőkéjéből elvont, az előbbutóbb kölcsönöket volt kénytelen felvenni és a horribilis, magas kamatok, szemben a mindjobban csökkenő keresettel, lassan felemészítették az egykori tőkét.

A mai válságos időkben kettőzött meg kell őrizniünk nyugalmunkat. Nagy hiba ma ebbe fogni, holnap megint máshoz kapni, mert az ideges félelem mindenkor rossz tanácsadó. A gazdasági evolúciónak a kritikus időkben is meg vannak a maguk törvényszerűségei s ezek a vasszabályok keresztülgázolnak mindenkin, aki utjukba kerül. Az ideges félelem tömegszí-

ENESCU UJ OPERÁT ÍR

Meleg, szeretetteljes ünnepség volt a világhírű művész aradi hangversenye, amelyen átadták a diszpolgári oklevelet — A művész adománya az aradi munkanélkülieknek

„Mi, az Interimár-bizottság elnöke helyt adva az aradi kulturális egyesület javaslatának, Aradváros diszpolgárává választjuk Enescu Györgyöt, a nagy hegedűművészt, a szellemi felgyűlés felémelő pillanatáért, amellyel művészetének bőségéből bennünket megajándékozott. Megadtuk 1931 évben, amikor 50 esztendő jubileumát igaz lélekkel ünnepeljük. Dr. Radu, elnök, Olariu, vezértükár.”

Művészi reliefekkel díszített, fekete tussal húzott rondírási íven állott ez a szöveg, melyet Aradváros adott a mai nap emlékeztetére... Enescu György, a világszerte elismert zenevirtuóz meglátogatta Aradot és a Kulturpalota koncerttermében megtartotta egyetlen hangversenyét.

A Mester bevonul a belső szobába, mindössze néhány pillanatig hangol... A zsúfolt nézőtér elcsendesedik, feszült várakozással figyeli minden szem a színpadot. Majd felzug a taps, Enescu, dr. Radu Cornel interimár-elnök és Crisan Ascaniu liceum-igazgató lépnek a pódiumra. Elsőnek Crisan Ascaniu üdvözl. Majd Radu dr. polgármester olvasta fel a diszpolgárvéletet. A Mester csak állt, komolyan, mozdulatlan arccal és egyetlen szó nélkül, de mindennél többet mondó meleg kézzel köszöntö meg ezt az ünneplést dr. Radu-nak és Crisan Ascaniunak, mint Aradváros képviselőinek.

Azután meglendült kezében a vonó, a taps elhallgatott és Enescu megköszöntö Aradváros jelenlévő polgárainak az iránta megnyilvánult szeretetet. A Guarnelius tiszta, csillogóan kristályos hangja üveglábakon futott szét a teremben és ez a „beszéd” többet mondott, mint bármilyen retorikával összeállított szónoklat... Így köszöntö meg játékaival, gazdag művészelkének értékes kincseivel az ünnepeletést Enescu György, Aradváros diszpolgára.

hőzisa akaratlanul is megindítója egy lavínának, amely maga alá temeti azokat a kisépzistenciákat, amelyek tájékozatlanságuknál fogva nem tudtak előre kitérni. Vannak a tőkének olyan veszedelmei, amelyeket könnyebb kiparírozni, vannak azonban olyanok, amelyeket eliminálni sokaknak lehetetlen.

Vannak iparágak, amelyeknek funkciója ma erősen agonizál. Az építő-ipar nem dolgozik. Nincsenek építkezései s azok az épülő kis telepek, amelyeken egyszobás kis házacskák létesülnek s amelyeket a perifériákon maga a tulajdonos tákol össze, semmit sem lendítenek ezen az iparágon. Pedig ma már újból rentabilis a tőkebefektetés az új és teljesen modern házak építésébe. Látjuk, hogy a szóróvívósan épülő bérházak lakásai már hetekkel felépüléskor előtt ki vannak adva. Ezeket a házakat adó 25 évig alig terheli. Az állam itt nem szedi le a tejfelt. Azt mondhatnám tehát, hogy az, aki modern, új házat épít, az közel járt a tőkéje megvédéséhez. Azonkívül a munkanélküliségen is enyhített, mert az építkezésnél 44 iparágat mozgatott meg.

A krízis megoldása: emelni kell a kézpénzforgalmat

Végül még csak arra akarok kitérni, hogy a kézpénztőke eldugása, mint az előttem már kifejtettük, végzetes következményekkel járhat. Nálunk a csekkforgalom vagy a clearing igen kezdetleges, fejletlen stádiumban van. Kézpénzszűke mellett a forgalom zavartalan lebonyolítása itt tehát elképzelhetetlen. Ha mindenki, akinek gazdasági életünk nagy óraszerkezetében ma még funkciója van, fölismeri a helyzet kritériumát és teljesíti a szélesebb látókörrrel bírók tanácsát, akkor könnyebben konzerválódniék a tőke és akkor biztosak lehetünk abban, hogy nincs már távol az az idő, amikor a gazdasági depresszió hullámvonala a mélypontból újból a magasba tör.

A kis szünetben sikerült beszélünk Enescuval.

— Milyen művészi kompozíción dolgozik most a Mester? — kérdezzük.

Mély hangján, gyors tempóban felel:

— Nagy operán, címe az Oedipus. Edmond Pflège librettója után készül, négy felvonásban. Minden szabad időmet ennek szentelem.

Cohen A. H. az impresszáriója (már 33 esztendője). Kis kövér idős ur, ő nagyon szívesen mesél „legjobb barátjáról”. Elmondja, hogy jóformán a vonaton laknak már évek óta.

— December végén Amerikába megyünk. Későbbi tervek? Jövő nyáron talán Délamerikába... De az még messze van! Addig még sok várost kell felkeresni...

— Kiket tart a zene nagy művészeinek? — kérdezzük.

Nem sokat gondolkozik:

— Cassals, Kreisler és Fleischer... Mind jó barátaim. Állandóan érintkezem velük, ha Bécsben, Berlinben, vagy Párisban tartózkodom. Állandó lakásom nincsen... Ha csak nem a vonaton.

Hát igen. Ez a világhírű átka. Egyetlen kísérője van csak, a hegedű. Az követi mindenhol. De nem szabad megelégednünk a Mesternek arról a nemes gesztusáról sem, amidőn zsebébe nyúlt a művészszoza intim zárkózottságában és egy fehér borítékot vett ki belőle. Szó nélkül nyújtotta át dr. Radu interimár-elnöknek. A borítékon piros ceruzárással ez állt: 5000 lej — a munkanélkülieknek.

Mikor kifelé megyek a puha szőnyegekkel takart folyosókon, a koncertteremből valami finoman, valami édes-bús szomorúsággal szűrődik ki Schumann szimfóniája. Csáuyi Piroška.

Az aradi rablógyilkos a tolvajlások sorozatát követte el

Az aradi rendőrség nyomozza Serb Todor elbűtét — Fantasztikus vád a rablógyilkos ellen — Allítólag ő gyilkolta meg Schleiszner Amáliát

Serb Todor a gyilkos fazekasvarsándi leány már az ügyészségi fogház lakója, de bűnkrónikája még mindig nem teljes. Most derül csak ki, hogy Serb Todor már jóval borzalmasabb tetteinek elkövetése előtt letért az egyenes útról, akkoriban azonban még beérte kisebb lopásokkal is. Így megállapítást nyert, hogy Serb számos biciklilopást követett el és ezéért már régóta körözte a rendőrség.

Két héttel ezelőtt, amikor még nem történt meg a marospartí rémdráma, Vulcu János aradi lakos feljelentést tett egy Serb Todor nevű Olari községbeli ember ellen, aki a feljelentés szerint egyik alkalmazottjának a kabátját ellopta. A rendőrség most azt a meglepő megállapítást tette, hogy a tolvaj azonos Gherman Mátyás gyilkosával.

Ezek mellett a kisebbszerű lopási esetek mellett egy sokkal súlyosabb, egyenesen fantasztikus feltevés is támadt Serb Todor személyével kapcsolatban. Emlékeztet még, hogy

két évvel ezelőtt Schleiszner Amália zenetanárnőt Deák Ferenc-uccai lakásán meggyilkolták és a gyilkosokat a rendőrség a mai napig sem tudta leleplezni. Most azután kiderült, hogy a gyilkosság idején a Deák Ferenc-ucca sarkán, tehát a gyilkosság színhelyéhez egészen közel Serb Todor volt a rendőrségi. Ebből kifolyólag támadt az a gyanú, hogy Serb Todor közbe van a gyilkossághoz. Ez természetesen csak feltevés, semmiféle komolyabb bizonyíték nem támasztja alá és erős a valószínűsége annak, hogy a szerencsétlen zenetanárnő halála továbbra is titok marad. Annyi azonban tény, hogy a két év előtt történt gyilkosság aktáit most ismét elővették és folytatják a nyomozást a már-már feledésbe merülő gyilkosság ügyében.

Az aradi törvényszék vádtanácsa ma foglalkozott a marospartí rablógyilkos, Serb Todor ügyével. A rablógyilkos volt rendőr a vádtanács előtt is beismerte tettét s hangoztatta, hogy a tutajos volt az, aki őt először megtámadta. A vádtanács megerősítette a vizsgálóbíró letartóztatási végzését.

Ma, november 7-én szombaton és
holnap 8-án, vasárnap este 10 órakor

Sebő Miklós, Tábori Emil

és a budapesti „Kiskomédia” társulatának kacagó-estéje

a FEHÉR KERESZT télikertjében.

Belépő-díj nincs; műsor 40.— Lej.

Leszállították a mozi-helyárat,

egyelőre csak a városi tisztviselők családtagjai számára

Negyedmillió segélyt kap a kereskedelmi iskola — Bonyodalmak a város hétmillió lejes kölcsöne körül — A város szabadkézből veszi a szükséges gyógyszereket

A városi interimár-bizottság mai ülésén számos érdekes ügyet tárgyaltak le Aradváros adminisztrációjának. Így Stefanus Sabin városi főjegyző, a városi mozirodák vezetője tett jelentést a bizottságnak arról az érdekes javaslatról, amelyet a városi moziüzemek racionalizálására kiküldött bizottság tagjai, Georgiu mérnök és Pacuraru Brutus interimár-bizottsági tag tettek.

A moziigazgató jelentése szerint a városi mozik délutáni forgalmának emelése érdekében a bizottsági tagok azt a javaslatot tették, hogy Aradváros vezetősége a városi tisztviselők és azok közeli családtagjainak számára engedélyezzen jelentékenyen redukált mozijegy-árakat a mozik délutáni előadásaira. A kedvezményes jegyárak taksája alapján a városi tisztviselők, azoknak feleségei és gyermekei a 30 lejes jegyeket 20 lejért, a 20 lejeseket 10 lejért vásárolhatják meg, fényképes igazolványaik felmutatásának kötelezettsége mellett. Az interimár-bizottság a mozik racionalizálására kiküldött bizottság első javaslatát elfogadta és ebben az értelemben a szükséges utasítások megtételére szövegelt fel a mozik vezetőjét. A kedvezmény a városi moziknak csakis a délutáni előadásaira vonatkozik.

Az aradi Kereskedelmi Fiu- és Leányiskola — amint ismeretes — évenként 250.000 lejes segélyt élvezett a várostól. Ebben az évben azonban a város vezetősége vonakodott a segély folyósításától, mivel a város anyagi helyzete a legkörülményesebb gondalkodást igényli. Az interimár-bizottság mai ülésén újra a tárgysorozatban szerepelt az aradi Kereskedelmi iskola ügye, — amelyet közben a temesvári revíziós-bizottság is tárgyalt, de döntését illetéktelenség címén tagadta meg — és úgy határo-

zott az ügyben, hogy ez évben még folyósítani fogja a negyedmillió szubvenciót.

Ezután pénzügyi kérdések tárgyalására tért át a bizottság. Berzovan János pénzügyi tanácsos a városnak a Creditul Judeteannál levő ismeretes kölcsönügyét terjesztette a város vezetősége elé. A Creditul Judetean évekkel ezelőtt cca hétmillió lej kölcsönt adott a városnak, amelyet a város vezetősége olyan értékpapirokban vett kézhez, amelyekre a Banca Nationala azonnal folyósította az árfolyamértéknek megfelelő összeget. A részvények szelvényhozadékaiból a város mindaddig kényelmesen fedezni tudta a kölcsön kamatait, sőt törlesztési részleteit is, míg a bekövetkezett pénzügyi események miatt a fedezetre adott részvények árfolyamában jelentékeny esések be nem következtek. A Banca Nationala erre átiratban értesítette Aradváros vezetőségét, hogy mielőbb gondoskodjék az árfolyam-vesztés révén előállott differencia lefedezéséről. Ez a differencia jelen pillanatban 580.000 lej tesz ki, míg a kölcsön alapösszege 5 millió 240.000 lejre olvadt le. Aradváros interimár-bizottsága elhatározta, hogy kérvénnyel fordul a belügyminiszteriumhoz, amelyben kérni fogja, hogy járuljon hozzá, hogy a város újabb kölcsönt vehessen fel, vagy pedig intervencióján a belügyminiszterium egy olyan haladék elnyerésének érdekében a Banca Nationalánál, amely mindaddig függőben hagyja a differencia lefedezésének kérdését, míg Aradváros vezetését a jelenlegi interimár-bizottságtól választott tanács veheti át, amelynek joga lesz saját hatáskörében kötött kölcsönrel rendezni a dolgot.

Az ülés további folyamán elhatározta az interimár-bizottság, hogy a mozi-reklámok kezelését a moziigazgatóság saját kezelésből bér-

Vegyen Kolozsvári Mentő Sorsjegyet!

Huzás november 8-án.

Főnyeremény: 1,000.000 Lej.

Össznyeremény: 4,000.000 Lej.

Egész sorsjegy 100 Lej. — Fél sorsjegy 50 Lej.
Kapható minden dohánytözsében részletre is.
Vidéki rendelések egész 119 lej, fél 69 lej előzetes bektűdése mellett a főbizományoshoz.

ECKSTEIN TIVADAR-hoz
Arad, Strada Vidra No. 1. Intézendők.
Sorsjegyek az Aradi Közlöny kiadóiban is kaphatók

be adja ki, mivel így talán jövedelmezőbbben kiépíthetik az üzem ez üzemét. A város a racionalizálási bizottság szakvéleményétől teszi függővé a végső döntését. Muresan főmérnök bejelentette továbbá a bizottságnak, hogy a központi árleítési hivatal immár negyedében semmisítette meg a városnak 133 vagon törött kőre hirdetett árleítését, amelyet az aradi Architektura-cég nyert el. A város vezetősége úgy döntött, hogy szabad kézből szerzi be a szükséges kömennyiséget, míg a differenciára újabb árleítést tűz ki 10 napon belül. Ezután a bizottság Cucu dr. városi főorvos javaslatára elhatározta, hogy a városi egészségügyi intézmények gyógyszer-szükségletét szabad kézből szerzi be, mivel így nagy megtakarításokat remélnek elérni. Az állami gyógyszer-depók el látása nem elégíti ki a természetes szükségletet és a város vezetősége ettől a kísérlettől reméli, hogy célravezetőbb módon sikerül beszereznie az egészségügyi intézmények gyógyszer-szükségletét.

Az interimár-bizottság mai ülését a város új egészségügyi szabályrendeletének megszavazásával zárta le.

Hatóság elleni erőszak miatt feljelentettek egy aradi urinőt

A törvényszék felmentő ítéletet hozott.

Hatósági közegek elleni erőszak vádjával állott ma az aradi törvényszék előtt özv. Martin Aladárné aradi lakos. A feljelentést Daniar Simon dr. aradi ügyvéd adta be s a vád szerint özv. Martiné erőszakkal ellene szegült a hatósági közegeknek. Az ügyvéd foglalat akart fogatosítani Stoicescu seportarel kíséretében Martinénál. Midőn a lakásba be akartak menni, Martiné elállotta az ajtót s nem engedte meg, hogy a foglalat fogatosíthassák. Az ügyvéd, csak hogy hivatalos kötelességét teljesíthesse, rendőrt küldött s csak annak kíséretében tudott a lakásba behatolnia foglalt. A feljelentés alapján a törvényszék ma tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást. A kihallgatott tanúk azonban nem igazolták a felhozott vádat. A törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette özv. Martin Aladárnét a vád és következményei alól.

Az aradi mozik mai műsora

5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: Operett-széria. A BÉCSI VIG ASSZONYOK. Rendezte: Bolváry Géza. Zenéjét szerzte: Robert Stolz. Főszereplők: Willy Forst, Lise Parry, Paul Hörbiger, Irene Elsing, Halmay Tibor.

SELECT MOZGÓ: A FEHÉR BARÁT. Richard Voss „Zwei Menschen” c. regényének filmváltozata. Főszerepekben: Charlotte Susa és Gustav Fröhlich. A cselekmény színhelye Tiroi vadregényes vidéke és Róma az „örök város.”

ELITE MOZGÓ: A BROADWEY CÉZÁRJA. Bűnügyi dráma. Főszerepekben: Betty Compson és John Wray.

GRADISTE MOZGÓ: KURTIZÁNOK. Főszerepekben: André La Fayette, Paul Wegener és Werner Fütterer.

H I R E K

Ruhaadományok

az aradi munkanélkülieknek

Az aradi munkanélküli segélyakció a mai napig a nyilvántartott 2098 aradi munkanélküli közül váltó-rendszer alapján állandóan 330 munkást foglalkoztat. Az önkéntes felajánlások útján eddig begyűlt 389.000 lejből 359.000 lejt ért vásárolt a város vezetősége élelmiszereket: krumplics, babot, szalonnát, hagymát és más egyébeket, amelyeket a munkanélküli segélyakció vezetősége az eddigi tervektől eltérően a tüzoltó-kaszárnyában raktározott le és itt is fogják egy később meghatározandó időpontra kiosztani a rászorultak között.

Ami az Aradi Közlöny általános helyesléssel fogadott ruhagyűjtési akció kezdeményezését illeti, a város vezetősége az aradi munkügyi felügyelőséggel karöltve dolgoz ki terveket a használt ruhadarabok intézményes egybegyűjtésére vonatkozólag. A mai napig különben a következő adományok érkeztek a városházán levő (31. számú szoba) központi munkanélküli segélyhivatalhoz: Haas Albert egy női kabát, egy tricót, 5 pár használt cipő, egy pár galosni. Herzog Józsefné egy ruha, egy nadrág, két kalap, egy pár cipő, egy pár papucs, 7 pár harisnya, hét nyakkendő, tizenegy gallér. Sebasián M. egy kabát, N. N. két pár cipő. Fuchs A. két ing, három nadrág, N. N. egy mellény, egy kabát és Friedland Alice negyven darab fehérnemű, cipő és ruhadarab.

Aradváros vezetősége a ruhák összeszedésének a városi teherautók által lebonyolítandó tervét egy későbbi időpontra halasztotta el: minden valószínűség szerint december első napjain szabadulnak fel a teherautók a még mindig folyó városi középítkezések munkájából. Addig is, míg az önkéntes ruhaadományok összegyűjtésének új rendszerét bevezetik, a munkanélküli segélyakció vezetősége az Aradi Közlöny útján kéri Arad megértő és áldozatkész családjait, hogy a munkanélküliek számára szánt ruhadarabjaikat a délutáni órákban továbbra is a városháza 31. számú szobájába juttassák el.

— **IDÓPROGNÓZIS.** Továbbra is enyhe idő, gyenge éjjeli fagyok, délnyugaton növekvő felhőzet és esőhajlam.

— **Habsburg Antal főherceg és Ileana hercegnő visszarepülnek Münchenbe.** Bucurestiből jelentik: Habsburg Antal főherceg és Ileana hercegnő vasárnap visszarepülnek Münchenbe, ahova nemsokára Mária anyakirályné is követni fogja őket.

— **A párisi német nagykövet tárgyalásai.** Párisból jelentik: Hoesch német nagykövet ma délután megjelent Laválnál, ahol beható tanácskozásokat folytatott. A német nagykövet ezután Laval felszólítására felkereste Flandin pénzügyminisztert, akivel szintén hosszasan tanácskozott.

— **Piccard professzor nem repül többé a stratoszférába.** Brüsszélből jelentik: A stratosféra-repülés hőse, Piccard professzor egy interjú keretében kijelentette, hogy legközelebb Augsburgban stratosféra-repülések lesznek, ezeken azonban ő nem vesz részt.

— **Deficittel dolgozik a Nemzetközi Fizetések Bankja.** Baselből jelentik: A Nemzetközi Fizetések Bankjának igazgató-tanácsa ma újra ülést tartott. Az ülésen bejelentették, hogy a Nemzetközi Fizetések Bankjának havi egyenlege újból 180 millió frank veszteséget mutat föl. Az igazgatótanács elhatározta, hogy tanulmány alá veszi a kérdést: hogyan lehetne a jövőtételi esedékességek elmaradása által keletkezett költségvetési hiányok ellenére is a pénzügyintézet bevételeit fokozni.

— **Oroszországot kimerítette a gabona-dumping.** Constantából jelentik: Hírek szerint Oroszország nem exportál több gabonát és ez az oka annak, hogy a buza ára rohamosan emelkedik. Oroszországot annyira kimerítette a dumping, hogy most például Bulgáriából kénytelen tengerit importálni. Iasiban a mai napon 4500 lei-rel emelkedett a tengeri ára vagyonként.

Revolveres rablótámadás Budapesten egy igazgató lakásán

Riasztó lövésekkel félemlítették meg a házbelieket

— A személyzet két tagját leteperték és fojtogatták — A ház lakói elől elmenekültek a támadók

Budapestről jelentik: Ma délelőtt a Sip-ucca 7. szám alatt újra egy olyan rablótámadás zajlott le, amely a magyarországi statáriális rendelkezések hatáskörébe esik. Reusz Henrik gyárigazgató lakásában a déli órákban három fiatalember hatolt be, akik revolvert szegeztek az ajtót nyitó szobaleánynak, majd a lakásba hatolva, úgy a szobaleányt, mint a szakácsnőt több revolverlövessel megfélemlítették, majd mindkettőjüket leteperték és fojtogatni kezd-

ték. A revolverlövés és a dulakodás zajára a Sip-ucca 7. szám alatti ház lakói figyelme-székké váltak és behatoltak a Reusz-féle lakásba, ahonnan a merénylő fiatalemberek anélkül rohantak ki, hogy a lakásban felhalmozott értékeket összeszedhették volna. Két fiatalember a cselédlépcsőn át az udvarra menekült le, harmadik társuk pedig a tetőn keresztül rohant el a merénylő színhelyéről. Mindezekre a rendőrség nem jutott a merénylők nyomára.

Kiforgattak vagyonából egy Aradra visszatért amerikást

Földvásárlás helyett sikkasztás — Eltűnnek a dollárok — Az aradi törvényszék kötelezte a hűtlen barátot az összeg visszafizetésére

Az amerikások tragédiája elevenedett ma meg az aradi törvényszék előtt. Az Amerikát megjárt, dolgozó, küzdő munkásoké, akiknek véres verejtékkel szerzett vagyonkáját végül is más élvezi. Ardelean Demeter sajtényi lakos 1923-ban Amerikába ment ki. Munkát kapott, baromi munkát végzett az egyik bányában. A félretett dollárjait néhány év múlva hazaküldte Ion Maxa aradi lakosnak, azzal a megbizással, hogy részére földet vásároljon.

Ardelean Demeter a közelmúltban hazatért az óhazába s megérkezése után felkereste Maxát, hogy a vásárolt földje után érdeklődjön.

Legnagyobb meglepetésére Maxa tudomására adta a hazatért amerikásnak, hogy a 210.000 lejt megkapta ugyan, azonban földet

nem vett rajta, hanem azt saját céljára fordította. Ardelean először a rendőrségen tett feljelentést hűtlen barátja ellen. Maxa azonban kiállgatása alkalmával kijelentette, hogy 100 ezer lejt hajlandó azonnal kifizetni, mire Ardelean visszavonta a beadott feljelentést. Maxa azonban a hátralékos összeget nem fizette ki, mire a károsult amerikás keresetet adott be Maxa ellen, amelyet ma tárgyal az aradi törvényszék.

Ardelean bemutatta a rendőrségen annakidején felvett jegyzőkönyv másolatát, amelyből kitűnik, hogy Maxa kötelező ígéretet tett a hátralékos 110 ezer lejt kifizetésére, amelynek nem tett eleget. A törvényszék ítéletében kötelezte Maxa Jánost a hátralékos összeg kifizetésére, egyben kötelezte a felmerült 13800 lejt perköltség megtérítésére is.

— **Merénylet egy személyvonat ellen Brassó mellett.** Bucurestiből jelentik: Brassó és Mádéfalva között ismeretlen tettesek merényletet követtek el a személyvonat ellen, melyet azonban szerencsére még idejében sikerült megakadályozni. A készülő merényletet a csikszentkirályi állomás forgalmi tisztje fedezte fel, aki inspekciós körútján az egyik váltó mellett a síneken egy hatalmas vasdarabot talált. Az akadályt még idejében eltávolították a sínekről. A nyomozás megindult.

Vászon - Chiffon - Damast

legjobb gyártmány

RUTTKAY & BOTYE cégnél

— **Véres dráma a kifogásolt bánásmód miatt.** Berlinből jelentik: Zschocken városában véres tragédia történt az elmúlt éjszaka folyamán. Karl Mayer földbirtokos több baltacsapással meggyilkolta özvegy Wagnernét és az idős uriaszonynál tartózkodó Liska Fachner 28 munkásnőt, majd tettének elkövetése után önmagát akasztotta fel. A rendőrség megállapításai szerint a drámát az idézte elő, hogy Mayer, Wagnerné férjétől birtokot örökölt s köteles özvegyét életfogytiglan jómódban tartani. Az özvegy azonban panaszt emelt a bánásmód ellen az illetékes hatóságok előtt, ami annyira feldühítette Mayert, hogy elhatározta az özvegy meggyilkolását.

— **A polgármesterek arcképcsarnoka.** Aradváros vezetősége elhatározta, hogy megnagyított fényképekből összeállítja Arad polgármestereinek arcképcsarnokát az 1919-ik évtől kezdve. A fényképnagyításokról a város ma kérte be az ajánlatokat, hogy a legmegfelelőbb ajánlat alapján fogjanak hozzá a terv megvalósításához.

— **Ítélet a Select-mozi pénztárosnője által indított perben.** A városi iparhatóság ítéletet hozott Reichenberg Sarolta, a Select-mozi elbocsájtott pénztárosnőjének ügyében. A pénztárosnőnek az iparhatóság 9916 lejt, kétheti szabadságot és háromhavi felmondási időt ítél meg visszamenőleges joghatállyal.

— **Interimár-bizottsági ülés — hetenként egyszer.** Aradváros interimár-bizottsága — mint ismeretes — hetenként kétszer ült eddig össze. A város vezetősége a mai napon belügyminiszteri intervencióra elhatározta, hogy az interimár-bizottság ezentúl hetenként csak egyszer ül össze, hogy ezáltal is kevesebb kiadással terheljék meg a város költségvetését.

— **Bonyújtották az új mozi átalakítás tervét.** Ma délelőtt nyújtotta be az aradi városháza iktatójába Manescu bucuresti-i moziigazgató és építész, báró Exterde Kálmán a minisztériumnak azokat az okmányokat, amelyek felhatalmazzák a bucuresti-i Írók és Művészek Egyesületének képviselőjét, hogy Aradon mozit nyithasson. Az engedélyhez szabályszerűen mellékeltek az átépítési terveket is. Az érdekes ügyben az interimár-bizottság fog legközelebb dönteni.

Még olcsóbb lett a fotócikk!

Packfilmek és lemezek minden nagyságban mélyen leszállított árakon. Kizárólag elsőrangú gyártmányok. Bővebb ismertető árjegyzék ingyen.

BLOCH H. fotóház
Arad.

— **Teadelután a takarékoság propagálására.** Arad iparossága minden évben megtartja a „takarékoság napját” és ez évben is a takarékoság propagálására az Iparosothon igazgatósága november nyolcadikán, vasárnap délután öt órakor ingyenes teadelutánt rendez. Ezt a szokást az 1920-ban Svájcban összeült bankkongresszus honosította meg, amely úgy határozott, hogy minden évben szenteljenek a pénzügyintézetek egy napot a takarékoság propagálására. Ez a takarékosági nap, a takarékoság propagandája talán sohasem volt időszerűbb, mint napjainkban, amikor a lehetőség szerint biztosítanunk kell magunknak a megakadályozott garasokkal a bizonytalan holnapokat. Az Iparosothon takarékosági teadelutánján több felszólalás is fog elhangzani, amelyben a takarékoság, a tőke gyűjtésének és gyümölcsöztetésének szükségét fogják kifejezni.

Hétfőn, november 9-én

nyílik meg

„GOLDHAUS”

textilnagyáruház

ARADON, Bulevardul Regele Ferdinand 11. szám alatt,
az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalával szemben.

Felmentett a bíróság egy kisjenői kereskedőt a sikkasztás vádjáról

A feljelentő felebbezett az ítélet ellen.

Eibenschütz Lajos erdőhegyi kereskedő ellen bünvádi feljelentést adott be Radovan Milivoj aradi kereskedő, hogy 28 ezer lejt elikkasztott tőle. Az aradi törvényszék ma tartotta meg a főtárgyalást a bűnygyben, ahol Eibenschütz Lajos azzal védekezett, hogy Radován börtvásárlás céljára adott át neki 50 ezer lejt, amelyből 22 ezer lejt visszaadott már, míg a hátralékos összegre vonatkozólag elszámolási viszony áll fenn közöttük. Mivel Radovan Milivoj is igazolta, a törvényszék felmentette Eibenschütz Lajost a sikkasztás vádjáról. Az ítélet ellen Radován felebbezést jelentett be.

— Vasárnap avatják föl Mayer Ker. János katolikus esperest apátplébánosá. Aradmegye egész katolikus társadalma örömmel vette azt a hírt, hogy Mayer Ker. János kerületi esperest kitüntetésképpen érdemei elismeréséül apátplébánosá nevezték ki. A felavatás ünnepélyes keret között vasárnap délelőtt történik meg. Az ünnepségeken részt vesznek nemcsak Ujrad, de Aradváros és az egész megye katolikus társadalmának színe-java.

— Elfogott aranyóratolvaj. Pár héttel ezelőtt Limbeck János, aradi temetkezési vállalkozó zsebéből a hegyaljai villamoson ismeretlen tettes ellopta mintegy 24.000 lejt értékű svájci aranyórát. A rendőrség az ügyben bevezette a nyomozást és annak eredményeképp ma előállította Nóti Sándor közismert, rovtomultu zsebtolvajt, aki beismerte a lopást és akinél az értékes aranyórát meg is találták. Nótit a rendőrség előállította és megindította ellene az eljárást.

— Libátolvaj a rendőrségen. Farkas Anna, ségái cigányasszonyt a rendőrség előállította, mert a piacon libát lopott. Az asszony ellen az eljárás megindult.

Oktatás.

— Anyuka, Gizi tanít azt mondogta, hogy az újságok gyakran hoznak kacskákat. Mit jelent az?

— Azt fiacskám, hogyha az újságban az áll, hogy egy tehén 4 borjut ellett, akkor abból 3 kacsa.

— Ma délután ingyenes mozilelőadás lesz a Kulturpalotában. Városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg aziránt az ismeretterjesztő előadás iránt, melyet az aradi Kereskedelmi és Iparkamara védnöksége alatt ma délután 6 órakor tartanak meg a Kulturpalota nagytermében. A francia ipar és kereskedelem legérdekesebb látivalóit ismerheti meg ez alkalommal a közönség egy mozilelőadás keretében, román és magyar nyelvű magyarázó szöveg kíséretében. A belépés díjtalan és az előadáson a Kamara minden érdeklődőt szívesen lát.

— Hirdetmény. Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága közhírré teszi, hogy az egyházközség képviselőtestülete f. évi november 1-én tartott gyűlésén jóváhagyólag tudomásul vette az éves jelentést, elfogadta és megállapította az 1931—1932 tanévi költségvetéseket, valamint az 1930—1931 tanévi zárszámadásokat. A képviselőtestületnek ezekre vonatkozó határozatai f. évi november hó 7-től—14-ig terjedő 8 napon át délelőtt 9-től 12 óráig az egyházközség irodahelyiségében (Kálmán János-u. 22) megtekinthetők szazok ellen a mondott 8 napon belül az elnökségnél benyújtandó felebbezéssel lehet élni. Arad, 1931. nov. 5. Az aradi róm. kath. egyházközség előjárósága.

— Megszűnt sajtóperek. Tegnap számonkban megirtuk, hogy dr. Váró Zoltán aradi ügyvéd visszavonta sajtórágalmazás miatti feljelentését Juhász Attila volt lapszerkesztő ellen. Mint meggyőződünk, úgy dr. Váró Zoltán, mint Juhász Attila kölcsönösen vonták vissza egymás ellen tett ily feljelentéseiket az illetékes aradi és temesvári törvényszéknél és ez alapon szűnt meg a további eljárás ezen sajtóperekben.

— Az aradi „Credo” katolikus férfigyűléslet vasárnap Credo-napot rendez. Délelőtt 11 órakor a Minorita-rendház gyűléstermében tartják meg a minden hónap második vasárnapjára eső egyesületi gyűlésüket. Ezuttal előadó Mikoss Aladár őrnagy lesz, aki „Egy szürke nap a katolikus ember életében” címmel tart előadást. Az egyesület vezetősége ezuton tudatja a közönséggel, hogy vendégeket szívesen látnak a vasárnap délelőtti gyűlésen.

— Jól öltözött, fiatal nő állott ma a rendőrség előtt, akit az egyik aradi előkelő szállodából állítottak elő csavargás és tiltott prostitúció vádjával. A nőt, akit Bulzán Erzsébetnek hívnak, mintegy öt évvel ezelőtt mint cselédeányt lopás miatt állította elő a rendőrség. Bulzán Erzsébet azzal a mesével igyekezett a rendőrséget megtéveszteni, hogy egy temesvári vállalat hivatalnoknője és szabadságát tölti Aradon. — Megállapítást nyert azonban, hogy állításai nem felelnek meg a valóságnak és ezért — zavaros multjára való tekintettel — a rendőrség őrizetbe vette.

— Az aradi Izraelita Nőegylet felkéri f. tagjait, hogy a Városi Kávéházban ma este a munkanélküliek javára tartandó tombolaestélyen mindnyájan megjelenjen szíveskedjenek. A nőegylet nevében: Grosz Józsefné, Mairovitz Emilné és Mainz Mártonné.

— A sertésüzlet bonyodalma. Pintér László búzsáki hentesmester és Reinholz Isván aradi lakos között megállapodás jött létre, hogy közösen bonyolítanak le üzleteket vágott sertésekkel. társas viszonyból per lett, amelyben Reinholz azzal vádolta Pintért, hogy nagyobb összeget elikkasztott tőle. A mai főtárgyaláson Pintér tagadta, mintha társának még bármi követelése volna veje szemben. A bíróság a bejelentett újabb tanúk kihallgatását december elsejére tűzte ki.

— Van egy szer a menstruációs fájdalom gyors megszüntetésére: az Algocramin. 10 percen belül jelentkezik a hires készítmény hatása. Teljesen ártalmatlan minden koru asszony és leány részére.

A kormány olcsóbbá akarja tenni a megélhetést

A módoszatok még egyelőre titkot képeznek.

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i lapok, mint érdekes eseményt, közlik a kormány ama szándékát, hogy az életstandardot megolcsóbbítja az országban. Egyelőre nem közlik bővebben ennek a nagy feladatnak módját, első fázisként azt emlegetik, hogy a kormány haladéktalanul keresztül kívánja vinni a bolt és házbérek leszállítását. A megoldásra külön bizottságot delegálnak. Nagy kérdés azonban az, hogy vajon itt van-e az életstandard drágaságának középpontja?

Színház — Irodalom — Művészet

Enescu György jubiláris hangversenye

Enescunak, Romániának ma kétségkívül reprezentatív művész-egyéniségének koncertjei amúgy is a művészet ümepét jelentik, de kétszeresen ünnepszámba ment az idei hangverseny, amely a mester 50-ik születési évfordulójára esett.

A koncertet bevezető hivatalos ünneplés: a Radu Cornel dr. inderimár-bizottsági elnök által átnyújtott díszpolgári oklevél, Crisan Ascaniu igazgatónak a kulturegyesületek nevében mondott megilletődött köszöntő szavai, majd a közönség megkapóan spontán ünneplésének felviharzása, mindez csak kivételes zseninek kijáró tiszteletadás.

Ünnepejük ott azzal is, hogy rövid visszapillantást vetünk erre a színes, sikeres művészi multra. Enescu 1881. aug. 19-én született a regáti Liveniben. Ugynevezett csodagyermek volt és már 4 éves korában azzal lepte meg mestereit a felvételi vizsgán, hogy mikor az felkérte, hogy játszon előtte, előbb a kis Enescu akart meggyőződni mestere tudásáról. Már 7 éves korában a bécsi akadémiára került Helmesberger professzorhoz, aki annyira megszerette, hogy mint kisgyermeket a bécsi Opera zenekarába juttatta. Tehát már igen korán alkalma nyílt az orkeszter boszorkánkonyviájába bepillantást nyerni és a klasszikus remekművek isteni világát közelről megismerni. A szerencsés ifju nevelését később Párisban a világhírű Massenet veszi át. Ritka kivételképpen Enescut nem érte el a csodagyermek sorsa, a virágjában való letérés. Az ösztönös művészeseméteből tudatos, kiforrott művész-egyéniség lett, aki mint hegedűművész, zeneszerző, sőt — mint ahogy kevesen tudják — mint karmester is egyaránt világhírt vívott ki magának.

Zenekari művei, kamarazene, hegedű, zongora stb. kompozíciói ma már a művelt világ összes koncerttermeiben felhangzanak. Alkotóerejének teljében a jelenben is újabb és újabb művekkel ajándékozza meg a zenei világot. A tegnapi koncert műsorát Händel, Schumann, Leclair, Vitali, Dvorak és Tartini-művek képezték. Minden egyes számban az ünnepléstől isátnmelegedett szívvel szinte önmagát felülmúlva, szublimált tökéletes művészetet nyújtott a Kulturpalotát zsúfolásig megtöltő dicsőséges jubiláló közönségnek. Caravia professzor ezuttal is abszolút művészt nyújtott a kíséretben. **Dr. Sz. K.**

* Ma este a „Marica grófnő”-ben mutatkozik be az operett-együttes. Az aradi színtársulat prózai együttesének sikeres bemutatkozása után ma este kerül sor az operett-együttes bemutatkozására. A színpadon nagy izgalommal folynak a próbák. Zöldhelyi Anna, Major Kató, Felhő Ervin és Kiss Mariska játszik a Marica grófnő vezetőszerepeit. Ugyancsak ez alkalommal mutatkozik be a társulat fiatal, temperamentumos karmestere, Schreiber Alajos, aki eddig a kolozsvári zenekar élén állott. A kiváló zenei felkészültséggel rendelkező karmesternek több, saját szerzeményű operette ment Budapesten és a kolozsvári zenekar élén is állandóan kitünt erélyes és lelkiismeretes munkálkodásával. A Marica grófnő rendezését maga Hetényi Elemér főrendező és igazgatóhelyettes látja el nagy körültekintéssel.

Megérkezett Aradra Conrad Veidt

Bankettet rendeznek a nagy művész tiszteletére

Conrad Veidt, a világhírű német filmszínész, akit olyan óriási érdeklődés előzött meg, ma hajnalban az Orient-expresszel megérkezett Aradra. Tizenkét tagú társulata már előzőleg, az éjszakai gyorsal futott be Aradra. Conrad Veidt a délelőtti a szállodában pihenéssel tölti, délelben kis időre megtekinti a várost, fél 2-kor pedig diszebed lesz tiszteletére. Délután ismét visszavonul szállodai lakására, amelyet csak este hagy el, amikor megjelenik a Kulturpalotában, hogy fellépjen az „Er” című pompás Alfred Savoir-színjátékban.

A szombat esti vendégláték iránt olyan óriási az érdeklődés, amilyenre már évek óta nem volt példa. A jegyek legnagyobb része elő-

vételben elkel, a megmaradt jegvek még kaphatók a Sándor Ferenc könyvkereskedésben, este fél nyolctól kezdve pedig a Kulturpalota pénztárában. Aki jegyet akar magának biztosítani, az még a délelőtti órákban vegye meg a Sándor könyvkereskedésben, mert csak korlátozott számú elsőrendű hely áll rendelkezésre. Az előadás a kellemesen fűtött Kulturpalota nagytermében pontosan este fél 9-kor kezdődik.

A Conrad Veidt-est rendezősége tisztelettel kéri a közönséget, hogy a ma esti előadás pontosan jelenjen meg, mert az előadás pontban fél kilenc órakor kezdődik.

* Az aradi Városi Színház műsora. Szombaton, november 7-én délután 4 órakor, Gyermekek előadás. Színrekerül: A csizmakandur. Ujdonság, először. Látványos, énekes táncos-operette. Sorozatszám 19. — Este 8 és fél órakor: Marica grófnő. Az operett-együttes bemutatkozása. Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor, Felhő Ervin, Kiss Mariska felléptével. Bérlet 4 számú A. Sorozatszám 20. — Vasárnap, november 8-án délután 5 és fél órakor: Tomny és társa. Operett-repriz. Mérsékelt délutáni helyárrakkal. Sorozatszám 21. — Vasárnap este nyolc és fél órakor: Lámpaláz. Operette-ujdonság, először. Az utóbbi évtized legmulatságosabb, legragyogóbb operetteje. Az európai operettszínpadok legnagyobb sikerű szenzációja. A legmodernebb tánc attrakciók. A legbrilliansabb zene, a legmulatságosabb szöveg, pazar kiállítás. Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor, Jávor Alfréd, Stoll Béla, Felhő Ervin, Borsi Margit, Marton József felléptével. Rendes helyárak. Bérlet 5 számú A. Sorozatszám 22.

* „Lámpaláz” az operett-együttes első premijere. Az idei színházi szezon első ujdonsága a

„Lámpaláz” című operette, amelyet vasárnap este mutat be az aradi együttes. A zeneileg és szövegeileg kitűnően sikerült ujdonság hónapokig volt műsordarabja a budapesti és bécsi színházaknak. A pattogó ritmusu jazz-operettben a zenekart Schreiber Alajos karmagy vezényli. A vezetőszerepeket Zöldhelyi Anna, Major Kató, László Andor és Felhő Ervin játszik. A többi szerepekben Kiss Mariska, Nemes Manci és Marton József, a fiatal táncos egészítik ki a nagyszerű együttest. — A szebbnél-szebb slágerek és táncszámok, melyeket Felhő Ervin tanított be, valósággal irrapirozni fogják a közönséget. Ez alkalommal mutatkozik be Borsi Margit táncosnő egy balettszólóban és Marton Józseffel egy tangóban. A színház görög és boycsapata is ez alkalommal vonul fel először. Az első premierre teljesen új díszletek készültek, Beleznav István festőművész tervei szerint. A darabot Hetényi főrendező rendezi.

Nagy Géza művészi

fényképezete Arad, Bulev. Reg. Maria 8.

Olasó árak!

Orosz nagybirtokos, aki mint a Ford-művek alkalmazottja jött Aradra

Istállójának szinei Európa minden versenyén futottak — Menekülés Londonba — Belgrádban a Ford-Service-nél — Félelem a Csekától

Megjelenésében határozottan van valami arisztokratikus, felesége pedig ragyogó szépségében a régi Oroszország előkelő dámáira emlékeztetett. Akik ma már szanaszét szóródtak a nagyvilágban és közülük sokan talán nem is tudják, hogy éjszakára hol hajthatják álomra fejüket. Pedig parancsszavukat azelőtt szolgálk serege leste és saját autóikon suhantak tova Pétervár bulváriain.

Tiltakozva emelte fel a kezét Wycheslavzoff Mihály, aki Orosz-Lengyelországból került kalandos utakon és hányattatások után a Ford-Servicehez Belgrádba, amelynek kerületi inspektora. Tiltakozva emelte fel a kezét, mintegy ehárítva a kíváncsiságot, amely az ő legszentebb kincsébe, magánéletébe akart behatolni. Amelyről pedig nem szívesen beszélt. Mint ahogy senki sem beszél szívesen az elvesztett uraságáról és arról, hogy most egy világcég szolgálatában autókat jött összeszedni az egyes expozitúrákhoz, amelyeket Istambulba szállítanak le.

Wycheslavzoff Mihály, Orosz-Lengyelországban hatalmas földbirtok ura volt, felesége származására nézve orosz hercegnő, aki rokonságot tartott a Romanovok családjával is. Versenyistállója volt és színeit ott lehetett látni Középeurópa valamennyi előkelő turfjén. A főhatalmas azonban őt is kilendítette a világba és Moszkvából, a még akkor ott levő angol konzul útján sikerült kimenekülnie Londonba. Vagyon — csak annyi, amennyit két óra lázas kapkodásában össze lehetett szedni. Családi ékszerék, kevés pénz, a legszükségesebb fehérneműk belegyömöszölve egy bőröndbe, a zsebben az angol konzul salvus-conductusával, azután az ut Londonig.

A főúri élet itt már csak az emlékezetben él, mert a háztartási költséget erősen redukál-

ni kell. A jövedelemhez, illetve az apródonként eladott ékszerék árához mérten. Mikor pedig a kollektió már veszedelmesen kezdett fogyni, mint mentőszál segítette ki Wycheslavzoffot a várható nélkülözésekből az az ajánlat, hogy lépjen be a Ford-gyárak európai eladási szervezetébe. Mint orosz, természetesen a Balkán-államokban érvényesülhet a legjobban és így került le a nagy autógyár kerületi felügyelőjeként Jugoszlávia fővárosába.

— Én nem mondhatok semmit — igyekezett kitérni az interjú elől az egykori versenyistálló-tulajdonos, türelhető németséggel — de annyit megcáflok, mintha én herceg volnék. Ha ennyire exponált pozíciót töltöttem volna be, akkor most nem járhatnék Törökországban, amely most mégis eléggé szoros nexust tart fenn Szovjetországgal. Mert az ugyebár elképzelhetetlen volna, hogy a Cseka emberei szabadon hagynának a szomszédságban szaladgálni. Egyszerű inspektor vagyok, aki pontosan és kötelességtudóan látom el szolgálataimat.

A Központi-szálloda előtt várta Ford-kocsija, amelyen hátul, feltűnő helyen van a fehér-kék jugoszláv jelzésű tábla. A beszélgetés elutazásuk előtt folyt le a Központi-szállodánál és Oroszország egykori hatalmas földbirtokosa kissé idegesen a kíváncsi kérdések hatása alatt, segítette be feleségét a kocsiba, melyen Várad felé utaztak tovább.

Amikor már elmentek, tudtam meg, hogy csak Jugoszláviában és Romániában szokott utazni és a Ford-gyár istambuli Balkán centráját soha sem keresi föl. Az ok nagyon egyszerű: fél a Csekától, amelynek ágensel mindenütt megtalálhatók és amelynek kezét

Olcso, jó és szép bundák

mérték után a legújabb modellek szerint

NEULÁNDER E. szücsnél

FISCHER ELIZ - palota.

Szörmök legolcsóbb beszerzési forrása, CONSUM RT. TAGJA. Szombaton csak este nyitva

Hipnózis alatt kiraboltak egy előkelő budapesti uriaszonyt

Vác Erzsébet fantasztikus kalandja a „deauvillei szellemekkel” — Rejtélyes körülmények között eltűnt uriaszonyok — Elrabolt nagyértékű ékszerek — Az áldozatok csak hosszú idő múltán, elzülve kerültek elő

Izgalmas eset foglalkoztatja egyidejűleg a párisi és budapesti rendőrséget, melynek középpontjában a budapesti előkelő társaság egyik szereplő tagja, Vác Erzsébet uriaszony áll. A magyar és francia főváros rendőrségei egy ismeretlen idegen után kutatnak, aki hipnotikus akaratával rabolta ki áldozatait.

Vác Erzsébet egy magasalkású állami tisztviselő leánya két esztendőig egy magyar nagybirtokos felesége volt. Néhány hónappal ezelőtt a bíróság kimondta a válást és azok a nagyértékű ékszerek, amelyeket a földbirtokos házasságuk alatt feleségének vásárolt, továbbra is elvált asszony birtokában maradtak. A válás kimondása után a feltűnően szép asszony Monte-Carloba s onnan Párisba utazott. A fiatal asszony Pesten élő édesanyja egy nap sürgőnyt kapott, amelyben az állt, hogy azonnal utazzon a leányához Párisba. Azután hosszú ideig nem lehetett róla hallani semmit. A két uriaszony hosszú távollét után most újból Budapestre érkezett és Vác Erzsébet lehetetlen történetet mond el barátai körében.

Amikor földézi emlékeit, izgalom vesz rajta erőt, az arca kipirul és átélni látszik az elmúlt események izalmait.

— A párisi rendőrségnek — kezdi a fiatal uriaszony — régóta gyanus volt, hogy a párisi előkelő társaságnak nagy szerepet játszó tagjai időnként felderíthetetlen körülmények között tűntek el. Az eltűnteket hosszú idő után rendszerint teljesen elzülött állapotban találták meg kétes hírű helyeken. Így tűntek el többek között Blarez ismert párisi gyáros, Navarre nagynevű francia ügyvéd, több politikus, pénzügyes, akik eltűnésükről azonban nem tudnak közlekedni felvilágosítást adni, amikor újból megtalálták őket. Csupán annyit mondtak, hogy sétájuk közben egy idegen ur megszólította őket, azután a továbbiakra már nem emlékeztek. S amikor újból magukhoz tértek, észrevették, hogy minden náluk levő értéktárgyuk eltűnt. A titokzatos idegen szeméyleírását nem tudta egyik sem megadni.

— A rendőrség nagy apparátussal figyelt az ilyen módon operáló titkos bűnszövetkezetet. Az eltűntek között a rendőrségi jelentésben szerepeltem én is — meséli Vác Erzsébet. — A jelentés arról számolt be, hogy súlyosan beteg állapotban találtak meg és azonnal egy párisi szanatóriumba szállították.

A lázálomban kísértő szellemek

— Amikor az anyám Párisba megérkezett, az orvosok aggodalommal jelentették neki, hogy rajtam súlyos lelki betegség előjelei mutatkoznak. Lázálomban állandóan a „deauvillei szellemekről” beszéltem.

Ezután az anyáék folytatja az elbeszélést:

— A párisi titkosrendőrök nagy energiával kutattak a szerzett adatok nyomán, hogy az ismeretlen hipnotizőrt leleplezhessék. De csak annyit sikerült megállapítaniuk, hogy egy előkelő külföldi uriaszonytól, aki a Scriebe Hotelben lakott, a már ismert módon nagyértékű ékszereket tulajdonítottak el. A szállodai személyzet kihallgatásakor azt vallotta, hogy a külföldi uriaszony minden poggyász és egyéb csomag nélkül jelent meg a szállodában, ahol több napig lakott.

Miután idősebb Vácné Budapestre Párisba érkezett leányát egy ismert párisi ideg-

gyógyással vizsgálattatta meg, aki több napi megfigyelés után megállapította, hogy fiatal páciense titokzatos befolyás alatt áll. Hosszu hetek gondos kezelése és szakszertű ápolás után annyira jutottak, hogy a fiatal Vác Erzsébet végül összefüggően el tudta mesélni azt, amit párisi tartózkodása alatt átélt.

Elmondja, hogy a deauvillei kaszinóban egy elegáns fiatalemberrel ismerkedett meg, a kivel azután többször találkozott, sőt majdnem mindemnap együtt volt. A fiatalember rávette végül, hogy utazzanak együtt Párisba. El is utaztak.

A férfi nevére a fiatal Vácné nem emlékezett, sőt az eltűnt ékszereiről sem tudott felvilágosítást adni. Az orvosok azt mondták, hogy minden valószínűség szerint súlyos amnezia esete forog fenn. További kezelés folytán azután a szép fiatal asszony orvosainak elmondta, hogy egy sétájuk alkalmával az idegen fiatalember ellenállhatatlan erővel ráparancsolt, hogy nagyértékű ékszereit dobja a közeli tóba és a tulajdonában levő 10.000 frankot tegye egy alszéli perselybe.

A párisi kaland fináléja

Az asszony vallomása után a rendőrség kiküldte a kérdéses tavat, a szóbanforgó persely után nyomozott, de semmit sem talált. Az asszony vallomása szerint a fiatal Vác Erzsébet hipnotizőr kezeibe került, aki szuggeszció erejével rabolta ki. Miután a rendőrségi vizsgálat eredménytelen maradt, anyja és leánya visszatértek Budapestre.

Budapestben nagy örömmel fogadták az elvesztettnek hitt uriaszonyt, akinek egészsége most már teljesen helyreállt és költséges párisi kalandjának keserű reminiscenciáit vígan meséli el. Érdekes, hogy az asszony még ma is kitarat emellett, hogy Deauvilleben, amikor egy este a tengerparton sétált a fiatalemberrel, szellemek jelentek meg előtte és ellenállhatatlan lelki kényszer következtében dobta el ékszereit és helyezte el a perselyben a tizezer frankot. A „galáns” kalandokat kereső székhámostól egyelőre semmit sem sikerült felkutatni a párisi rendőrségnek.

Az aradi törvényszék elítélte Vigyázó László

Sorozatos betöréseket követtek el Aradon — igazgató betörőit

Az Iparkamara portása fogta el a betörőket

Élénk emlékezetben van még az a vakmerő betörés, amelyet a közelmúltban követett el két betörő Vigyázó László Astra-gyári vezérigazgató lakásába. A betörők a délelőtti órákban alkulcsal hatoltak be a lakásba, ahol egészen a hálószobáig jutottak s már a szekrényeket akarták felfeszíteni, amikor megzavarták őket munkájukban. A betörők elmenekültek, azonban másnap már újabb betörésről tettek jelentést a rendőrségnek a Központi szálló igazgatósága részéről. Itt két bórondót loptak és 1500 lej készpénzt. Harmadik betörésüknél azonban rajtavesztek. Az Iparkamara mellett levő egyik házba próbáltak betörni, amidőn azonban az emeletről lejöttek, gyanussá váltak a Kamara portásának, Hencz Györgynek, aki a két gyanus ember üldözésére indult és sikerült is neki azokat ártalmatlanná tenni. A rendőrségre vitték a két elfogott embert, ahol megállapítást nyert, hogy Lieb Kamerniczky és Eisenstein Illés bucaresti-i lakosokkal, azonosak, akik a betörések előtt néhány

Ujabb hamisított huszlejesek az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárában

Több pénzhamisító banda működik Aradmegyében.

Az aradi pénzügyigazgatóság főpénztára a közelmúltban több hamisított husz lejest kapott, amelyekről kivételük pontossága és finomsága alapján megállapították, hogy azok minden valószínűség szerint a kolozsvári leleplezett pénzhamisító gyárból kerültek ki. A mai nap folyamán ismét több hamisított husz lejest küldtek be, főként az aradi és curtici-i állomások pénztárai, amelyekről azonban már az első pillanásra meg lehet állapítani, hogy otromba hamisítványok. Mivel az ötvözet anyaga sem egyenlő, valószínűleg látszik tehát, hogy nem ugyanattól a hamisítóktól erednek. A pénzügyigazgatóság főpénztára a hamisítványokat a Banca Nationala aradi fiókjához terjesztette be, egyben pedig megkereste a rendőrséget a nyomozás bevezetésére, mivel valószínűleg látszik, hogy a hamisító bandák Aradmegyében dolgoznak és főként a vasúti jegypénztárakat keresik fel előszeretettel, ahol könnyebben tudják elhelyezni hamisítványukat.

Írásszakértő véleménye alapján döntött az aradi törvényszék egy váltóhamisítási perben

Az ítélet felmentő volt.

Serban János székudvari lakos egy peres ügyéből kifolyólag fedezeti váltót adott ügyvédjének, melyet Pop Péter ügyencsak székudvari módos gazda zsíralt. Amidőn a váltóra történő részletek törlesztésénél Serban hanyagnak mutatkozott, az ügyvéd Pop Pétert hívta fel az esedékes részlet rendezésére.

Pop azonban kijelentette, hogy ő soha sem írt alá váltót Serbannak, amennyiben az olyan váltót adott, amelyen az ő névalírása szerepel, úgy az hamisítva van. Egyben pedig megítélte a bűnvádi feljelentést Serban János ellen.

Az aradi törvényszék mai tárgyalásán kihallgatták Olivescu tanár írásszakértőt, aki kijelentette, hogy a váltón szereplő aláírás Pop Péter kezétől származik, valódi, tehát Serban nem követett el váltóhamisítást. Az írásszakértő véleménye alapján a törvényszék felmentette Serban Jánost az okirathamisítás büntetésének vádjá alól.

nappal érkeztek Aradra. Kihallgatásuk alkalmával beismerték, hogy úgy a Vigyázó-féle betörést, mint a Központi-szállóbeli lopást ők követték el. A rendőrségről az ügyészségre vitték mindkettőjüket, ahol előzetes letartóztatásba helyezték őket.

Az aradi törvényszék a két betörő ügyében ma tartotta meg a főtárgyalást, melyre a két veszedelmes embert szuromyos fegyházörök kísérték fel. A bíróság előtt azzal védekeztek, hogy rettentő nyomoruk vitte rá őket a betörések és lopások elkövetésére. Bucurestiből — szerintük — azért jöttek Aradra, hogy itt munkát keressenek. Napokon keresztül lézengtek éhesen, míg elhatározták, hogy valahonnan pénzt kerítsenek.

A törvényszék egyenként 7 hónapi főtárgyalásra ítélte a betörőket, amelybe a bíróság négy hónapot és 28 napot vizsgálati fogság címén beszámított. Mindkettő megnyugodott az ítéletben, amely így jogerőse emelkedett.

Nemzetközi zsarolóbanda kutat

Feltűnést keltő leleplezés a pénzügyi kémszervezetről — Nyilatkozik a svájci magyar konzulátus jogtanácsosa — Svájc megtalálja a módját a zsaroló intézmény megszüntetésére

Országos körökben általános feltűnést keltett az a híradás, amelyről annak idején az *Aradi Közlöny* részletesen beszámolt, amely szerint Svájcot egy pénzügyi kémszervezet hűlőzza be. Ennek a kémszervezetnek, a lap szerint, már eddig is sikerült nagyon sok fontos adatot, banklevelezést s számlakivonatokat megszereznie. A kémeknek tulajdonképpen az a feladatuk, hogy adatokat szerezzenek arra vonatkozólag, hogy az egyes országok, így: Németország, Ausztria, Csehszlovákia, Románia, Magyarország állampolgárai milyen összegeket helyeznek el a svájci bankokban, amelyeket így kivonnak az adózás alól. A kémkedést a szervezet természetesen az említett államok megbízásából végzi. A lap megemlítette azt is, hogy ezekből az adatokból a közeljövőben napvilágra fog kerülni az idegen állampolgárságu számla- és letéttulajdonosok névsora, ugyancsak ki fog derülni az is, hogy a burkolt számlák alatt kik rejtőznek.

A kérdéssel kapcsolatban nyilatkozott dr. *Ember Sándor* budapesti ügyvéd, a svájci konzulátus jogtanácsosa, akinek kijelentéséből kitűnik, hogy a pénzügyi kémek társasága nem más, mint egy jól megszervezett nemzetközi zsarolóbanda.

— Én, mint hangsúlyozom, csak mint magánember a választ két mondatban tudom megadni: Svájcban nem függesztették fel a banktitkót. Ez az egyik, a másik mondat pedig: a pénzügyi kémszolgálat nem más, mint egy nemzetközi zsarolóbanda.

— Teljesen elképzelhetetlen, hogy Svájcban, Európa legkonszolidáltabb és legpuritánabb államában ezek a „pénzügyi detektíveknek” kijátszott, de lényegében zsarolóknak a működését az ottani kormány megengedje. Valószínűnek tartom, hogy éppen Svájcban csatlakoznak legjobban a National Zeitung Al Capone-jain és tagadom azt is, hogy az osztrák kormány tartaná fenn — ha valóságban léte-

zik is — ezt a detektív szervezetet. Svájcban a banktitkót sem bel, sem pedig külföldi adóügyi igazságszolgáltatások céljaira nem függesztették fel, ebből ered tehát, hogy a cikk szerinti „pontos” adatok valóban megfelelnek a valóságnak. Kizárt dolognak tartom, hogy Svájc ipar-, kereskedelem- és hitelpozíciójára veszélyessé válható kutatásokat folytathatnának köztudomás szerint ezek a detektívirodák: és ha ez a cikk a bázeli újságban megjelent és ha valóban létezik egy ilyen szervezet, úgy a svájci hatóság már másnap ártalmaílná tette volna a társaság minden tagját, azon túl pedig diplomáciai konfliktusokat is idézhetett volna elő Ausztriával szemben. Ezek a megállapítások elvitathatatlan módon arra engednek következtetni, hogy ha valóban létezik egy ilyen szervezet, azok saját szakállukra, zsarolás céljára gyűjtik az idegen állampolgárságu svájci bankadatokat. Ezuttal nyilvánvalóan talán egy magyarányu és jól megszervezett európai Al Capone-nal állunk szemben és ennek a szervezetnek a tagjai valószínűleg a háború alatt katonai kémek voltak, már pedig köztudomású az is, hogy egyetlen ország, egyetlen vezérkar sem bízott még a saját kémjeiben sem, mert tudvalevő, hogy ezek az emberek könnyen megközelíthetők a másik oldalról és így nemcsak feltételezhető, de bizonyítható is, hogy minden kém a megbízójának és a megbízója ellen is „dolgozik”. Ez a mentalitás pontosan alátámasztja azt a feltevésemet, hogy a szervezet, amikor a birtokába jut a diszkrétan kezelt bankadatoknak, akkor elsősorban a betét tulajdonosát keresi fel, akit azzal fenyeget meg, hogy a Svájcban elhelyezett tőkéjének adatait saját pénzügyi hatóságának tudomására juttatja és ezzel a minden államban fennálló büntető szankciót helyezi kilátásba. Így a megremült betevő első ijedtségét arra használja fel, hogy „hallgatási díjat” vegyen fel az áldozatától. Svájc nagy tiszteletben tartja a banktitkót, pontosan őrzi az idegen állampolgárok vagyonát és ha valóban létezik ilyen osztrák eredetű pénzügyi detektíviroda, akkor a hatóság meg fogja találni a módját az intézmény megszüntetésére, ha pedig ez humbug, akkor csakis egy magyarányu és Svájc egész területét behálózó zsarolóbandával kell megküzdeni a svájci bankok safejében és pénzszekrényekben elhelyezett idegen tőkék boldog tulajdonosainak.

Menstruáció többé nem jár fájdalommal! Egy szer van, amely e kínos fájdalmakat is ugyanoly gyorsan enyhíti, mint a legmáskor csobb fej-és idegfájást, ALGOCRATINE.

Heves, kibíratatlan, gyakran ismétlődő és szinte bódító fejfájás is tíz perc alatt megszűnik az **ALGOCRATINE** mindig biztos hatása alatt. Egyenesen csodálatos e szer hatása menstruációs fájdalmaknál is. Menjen be bármelyik gyógyszerárba vagy drogériába és kérjen egy doboz **ALGOCRATINE-t**. Vegyen be egy ostyát kevés vízzel, nézzen az órára és állapítsa meg, hogy milyen gyorsan következik be a hatás.

ALGOCRATINE pompásan hat a fej-, ideg-, fog-, menstruációs stb. fájdalmak, rheuma, ischias, grippe stb. esetén. Hatása gyors és biztos; a szívre egyáltalában nem hat károsan. Tegyen próbát egy ostyával akkor is, ha lehangolt és elfáradt nagy fáradalmaktól vagy sok munkától. Azonnali megkönnyebbülést fog érezni. A készítmény tökéletesen ártalmatlan, a szervezet nem szokja meg.

ALGOCRATINE minden gyógyszerárban és drogériában eredeti, 8, 3, illetve 1 ostyát tartalmazó csomagolásokban kapható.

Szabadlábra helyezésüket kérték az aradi ügyészségtől a munkanélküliek aradi vámszedői

Az aradi rendőrség néhány hét előtt letartóztatta *Fuhrmann Géza* és *Zsidai János* aradi munkanélkülieket, akik hamisított gyűjtőívvel több mint harmincezer lej gyűjtöttek össze Aradon, amelyet azután elköltöttek. A bevezetett nyomozás folyamán mindkettőjüket letartóztatták s átadták az aradi ügyészségnek, amely elrendelte előzetes letartóztatásukat. A munkanélküliek két aradi vámszedője ma beadvánnyal fordult *Athanasiade Jean* aradi ügyvéd útján az ügyészséghez, amelyben szabadlábra helyezésüket kérik. Beadványukban hivatkoznak arra, hogy az ügyben a vizsgálat már be van fejezve, azonkívül *Fuhrmann* Aradon ingatlanos van, tehát garanciát tud nyújtani arra, hogy nem távozik el Aradról.

SPORT KÖZLÖNY

A váradai sportbotrány okozóit súlyos büntetéssel sújtotta a kerület Szabót örökre eltiltották minden sportműködéstől — Az aradi disztrikt figyelmébe ajánljuk a késelő szertáros, valamint a verekedő bírót

Nagyváradról jelentik: Tegnap este ült össze a disztrikt fegyelmi bizottsága, hogy tárgyalás alá vegye a vasárnapi NAC-Crisana botrányba fulladt mérkőzés ügyét. A fegyelmi bizottság a nagy botrány előidézőit kihallgatta, majd utána visszavonult határozathozatalra. Egy és félórás tanácskozás után a disztrikt fegyelmi bizottsága — a váradai disztriktól meg nem szokott — példás büntetéssel sújtotta a vasárnapi botrány okozóit. A legnagyobb büntetést *Szabóra*, a Crisana játékosára szabták ki, akit — miután kiderült, hogy ő idézte elő a botrányt — minden sportműködéstől örökre eltiltottak. A többi büntetések is mind a sportérdekek szem előtt tartása mellett lettek kiszabva és így biztosítva van a mérkőzés további botránymentes lefolyása. A többi botrányokozók a következő büntetéseket kapták: *Cionka* (Crisana) egy évi kényszer pihenő, *Kocsis* (NAC) és *Bonatiu* (Crisana) hat-hat hónapi eltiltást, míg *Kádr*

a (NAC) játékos a két havi letiltás.

A sportközönség körében nagy megnyugvást keltett a váradai disztrikt határozata, amely a sportbrigantikát eltiltja az aktív működéstől. Az aradi disztrikt előtt is mintaképpént álljon a váradai disztrikt ítélete és mérjen ki példás büntetést a botrányokozó bíróra, valamint a határbíró verő szertárosra, akik legutóbb nagy botrányokat okoztak a sporttelepeken. Hisszük, hogy az aradi disztrikt úgy a magáról megelégedett bírót, mint a késelő szertárossal szemben, közmegelegedésre jár el.

O Hacker Adolf jubileuma. Szombaton este ünnepli meg az Aradi Torna Egylet elnöke, Hacker Adolfnak 25 éves sportműködését társasvárosra keretében az Iparos Otthonban 9 órai kezdettel. A jubileumi ünnepségre az aradi egyesületek vezetői, valamint Hacker Adolf jóbarátai és ismerősei megjelennek, hogy ott is tanujelét adják az iránta megnyilvánuló szeretetnek.

AZ

UJSÁG

MINDEN

SZOMBATI

SZÁMÁBAN

INGYEN

MÉLYNYOMÁSÚ, KÉPES

RÁDIÓ-

MELLÉKLET

TELJES MŰSORRAL

Előfizetni lehet: **Sándor Iván** hírlapiroda, **Löbl** hírlapiroda aradi csegeknel

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradon emelkedett a gabona ára

Az állam közel kétszázmillió lejfel tartozik az exportőröknek — Szünet a gabona-exportban — Még nagyobb áremelkedések várhatók

A mai aradi hetipiacon érezni lehetett az általános gabona-világhossz hatását, bár az itteni speciális körülmények miatt az itteni emelkedés nem volt oly arányu, mint a külföldön. A felhozatal ma igen kevés volt és az áremelkedést részben ennek is lehetett betudni. **A buza ára a mai hetipiacon az eddigi 230-ról 240 lejre emelkedett.** Meg kell állapítani ugyanakkor azt is, hogy a kereslet is minimális volt annak ellenére, hogy csehszlovák részről a román gabona iránt nagy érdeklődés mutatkozik. A kereskedők azonban nem mernek üzletekbe bocsátkozni, mivel a gabonaprémiumokat nem kapják meg idejében és már eddig is tekintélyes összegeket hiteleztek az államnak.

Bucuresti-i jelentés szerint a földművelésiügyi minisztérium az exportőröknek már **közel kétszáz millió lejfel tartozik** és ennek az összegnek a kifizetésére eddig még csak ígéretek vannak. Legújabbán az, hogy a jövő héten megkezdik a kifizetéseket. Érdekes megemlíteni, hogy a Regátban a **gabona-exportban szü-**

net állott be, amit annak tulajdonosainak. — és ezt megerősíti a mindig szavahihető Argus is — hogy a belföldön található gabonamennyiségünk már nagyon kevés és hogy az export, amely a prémium következtében nagy lendületet vett, tullejtott volt és meghaladta erőin. A nagy exportvállalatok által elkészített kimutatásokból kitűnik, hogy mintegy százezer tonnával több búzát exportáltunk, mint amennyit kellett volna. Így tehát kérdéses az is, hogy a megmaradt mennyiségek elegendők lesznek-e belső szükségleteink fedezésére.

Van ennek a dolognak azonban egy jó oldala is. Arra való tekintettel, hogy a kínálat mérsékelt lesz, az árak emelkedni fognak. A gabonakereskedők tehát nemcsak az export felé fognak orientálódni, hanem belföldön fogják eladni a gabonát, mivel így is megtalálják számításukat. Ebben az esetben tehát szóba sem kerülhet majd a prémium-rendszer felfüggesztése, mivel a prémiumokra az államnak sokkal kisebb összegeket kell majd kifizetnie.

Szaktanácsok hiányában csődbe jut az ötéves terv

Egy angol nagyiparos érdekes tapasztalatai Oroszországban. Megbukott a dumping-háború is.

Érdekesen nyilatkozott az angol lapok munkatársai előtt Herbert *Guedalla*, több olajvállalat vezérigazgatója, aki most érkezett meg egyik oroszországi üzletutjáról. Az orosz ötéves terv csődjét *Guedalla* a következőkben világította meg:

— Európa tulságosan fél ettől a tervtől, holott világos, hogy az ilyen hatalmas akciót nem lehet olyan iramban máról-holnapra megvalósítani, mint az oroszok szeretnék. Most jöttem Oroszországból s ottani tapasztalataim alapján mondhatom, hogy azok a reménységek, amelyeket ott az ötéves tervhez fűznek az egyes iparágak termelőképességére vonatkozóan, teljesen alaptalanok s a számok, amelyekkel dobálódznak, elérhetetlenek. Lehetetlenség, hogy Oroszország belátható időn belül mint versenyképes ipari állam lépjen a porondra.

— A szovjetek elfelejtik, hogy országuk kifejezetten agrárállam, amelynek saját népeisége sohasem tudja kiaknázni az ország mérhetetlen természeti kincseit, érceit, szénét, aranyát és a többi bányatermékeit. Legalább is nem az ötéves terv keretén belül. Kiképezett és mindenképen felkészült munkásokból álló óriási hadsereg lenne szükség ehez. Olyan munkaerőkre, amelyek a modern gépekkel és eszközökkel tökéletesen tudnak bánni. *Ilyen munkástábor pedig Oroszországnak egyszerűen nincs.* Az viszont képtelenség, hogy az orosz parasztból máról-holnapra szakképzett munkást neveljenek. Ilyesmi nem sikerülhet nem öt, de tíz év alatt sem. Ehez egy új generációnak kell felnőnie, amely azonban még mindig nem lehet az igazi, hiszen az önállóan gazdálkodó parasztszaládok gyermekei nem szívesen hajtják majd fejüket a gépmunka igájába.

— Az a rengeteg gazdasági gép, amit Oroszország vonatszámra szállított be, végeredményben semmiképpen sem növelte a terméseredményt. Drága és céltalan akció volt. A földművesek nem értenek ezekhez a drága gépekhez s hamarosan tönkretették a legnagyobb részét. S most fizetniük kell a gépek árát, anélkül, hogy bármi hasznukat vennék. De ugyanez a helyzet a többi üzemből is, amely gépi munkára szorult. A rengeteg befektetésnek alig lesz gyümölcse, mert jóformán még el sem kezdték kifizetni a gépeket, amikor azok már ugyyszólván hasznavehetetlenek.

— A dumpingárak, amelyekkel Oroszország a világot megrohanta és kétségkívül gazdasági válságot idézett fel világszerte, nem

egyebek egyszerű bőfnél s a szovjet a saját veszte nélkül nem is folytathatja már. Ezt bizonyítja az is, hogy az oroszok túlméretezték az erejüket és most sokkal magasabb áron kénytelenek visszavásárolni a saját dumping-gabonájukat.

Rövid időn belül kifizetik Aradon a postatakarék-betéteket

Pop Viktor aradi postafőnök nyilatkozata.

A magyar postatakarékpénztár 1918. év előtti betétei és csekk számláinak kiegyenlítése, mint ismeretes, régóta húzódó és mindeddig megoldást nem nyert probléma. Milliókra rug az az összeg, amit az erdélyi és általában az utódállamok lakosságának kiegyenlítésére postatakarékpénztári betéte kitesz. Magyarország és az utódállamok között egyébként már 1922. év november 7-én megállapodás jött létre, amely szerint mindazon takarékbetétek és csekk számla összegek, amelyek 1919. év február 28-án fennállottak, összeírandók és kifizetendők a román kormány útján a magyar postatakarékpénztár javára. Az összeírás megtörtént és ekkor megállapítást nyert, hogy a magyar postatakarékpénztár erdélyi és bánvági takarékbetéte és csekk tulajdonos feleinek nem kevesebb, mint 67 millió aranykorona összeggel tartozik.

Varsói jelentés szerint most végre a lengyel parlament is ratifikálta a magyar postatakarékpénztárral kötött egyezményt és így a betétesek kiegyenlítése közeli aktualitást nyert. Az általános érdeklődés ügyben felkerestük **Pop Victor** postafőnököt, aki a következőkről informált bennünket:

— A postatakarékpénztár betétek igazoló iratainak a beszedése már 1927-ben megtörtént és így most már csak a betétek kiegyenlítése van hátra. A kiegyenlítés minden valószínűség szerint a posta útján fog történni, azonban mindeddig még semmiféle értesítést erre vonatkozólag nem kaptunk. Minthogy azonban értesüléseim szerint ez a kérdés most aktualitássá vált, minden nap várjuk, hogy a postatakarékpénztári betétek ügyében intézkedés jöjjön Bucarestből. **Aradon a postatakarékpénztári betétek és csekk-követelések hozzávetőlegesen mintegy négy millió lejt tesznek ki.** Az elmúlt héten egyébként rendeletet kaptunk a postatakarékpénztári csekk-tulajdonosok aktáinak a beszedésére is.

= **Aradi valutaárak.** Dollár 168.70, pengő 25-schilling 22.80, dinár 2.98, svájci frank 33, csehi korona 4.98, angol font 660, francia frank 6.85, Devizák. Berlin 40.10, Budapest 27, London nincs jegyezve, Milano 8.80, New-York 168.25, Páris 6.75, Prága 5, Bécs 23, Belgrád 3, Zürich 33.10.

= **Kétszáz ezer lej rendkívüli hitel aradi úrjavításra.** A városi interimár-bizottság mai ülésén 200.000 lejes rendkívüli hitelt szavaztak meg a Sugár-ut azon részeinek makadám-aszfalttal való burkolási munkáitára, ahol a munkanélküliekkel a város vezetősége az egykori közúti vasút sínelt felszedete. Az interimár-bizottság a rendkívüli hitelt a város utalajpájából fedezi le.

= **Az aradi Iparkamara ma déli egy óráig fogad el cégbejegyzéseket.** A cégbejegyzések határidejét — mint ismeretes — az aradi Kereskedelmi és Iparkamara november hetedikében állapította meg. Az aradi cégek még az elmúlt hó végéig meglehetősen tekintélyes számban jegyeztették be magukat a Kamara céghivatalánál, úgy, hogy a Kamara nem látta szükségét annak, hogy a cégbejegyzések határidejét meghosszabbítsa. Így tehát a végső határidő november hetedike és a már meglévő cégek bejegyzését a Kamara csak ma déli egy óráig végzi.

Juliette

Kötöttárak szaküzlete

Arad, Neuman-palota

folyó hó 7-én, szombaton

nyílik meg!

A megnyitás három első napján, **szombaton, hétfőn és kedden** a közismeretlen elsőrangú „Adesco” selyemharisnyát a következő áron fogjuk árusítani:

„Adesco” prima kis hibával ...	Lej 85
„Adesco” prima hibátlan ...	Lej 120
„Adesco” prima, himzett nyíllal, kis hibával ...	Lej 95
„Adesco” prima, himzett nyíllal, hibátlan ...	Lej 130
„Adesco” 51 prima ...	Lej 140

Férfi és gyermekharisnyák. Keztyük, kötött mellények. Pulloverek. Reformnadrágok. Blye gyermekkülönlegességek stb.

Igen olcsó áron és nagy választékban!

Tekintse meg kirakatainkat, melyek igazolják üzleti elvünket:

Olcsó áron a legjobbat!

= **Új benzinkut Aradon.** Az aradi Distribúcia-Industria Petrolului vállalat benzinkut építésére kért engedélyt Aradváros vezetőségétől. Az interimár-bizottság ma tárgyalta a vállalatot kérését és a benyújtott tervvek alapján hozzájárult ahhoz, hogy egy villaszerű emeletes házat építsenek az ujaradi út mellett, amelynek udvarán a benzinkut számára is hely marad. A benzinkut így az utvonaltól 9 méternyi távolságban marad.

= **A mai hetipiac árai:** Tojás darabja 1.90—2 lej, sovány liba párja 140—160, kövér liba 300—360, sovány kacska 70—80, kövér kacska 130—150, tyúk párja nagyság szerint 80—90, csirke 35—50 lej, tehenetűró 8—10, juhtűró 32—35, vaj 60—80, tej 5—6, tejfel 30—35, kejkáposzta 1—2, bab 7—8, burgonya 3—4, hagyma 5—6, fokhagyma 15—16, alma 3—8, dió 10—12, káposzta 2—3 lej. Terményárak: buza 230—240, árpa 260, tengeri 190—200, zab 300—310, rozs 200 lej mázsánként. Az árutvásár árai: sertés 16—20, borjú 15—18, marha 10—13 lej kilogrammjá. Juh 450—550.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

25 éve vezet kőtőtáruban, szvetterben, harisnyában, keztyűben, Baby cikkekben **Bársony, v. Szabad-ság-tér 18.**

RÁDIO KÖZLÖNY

Rovatvezető: Sztolár Jenő

A rádióvétel helyi zavarai és azok elhárítása

Az erősáramú zavarok ellen igazán érdemlegesen csakis a zavart okozó gépnél védekezhetünk, tehát hogy a zavart elháríthassuk, meg kell állapítanunk, honmért származik. Ez azonban, tekintve, hogy a zavarok a vezetékeken sokszor tekintélyes távolságra is eljutnak, nem olyan egyszerű. Szerencsére a zavar-keresésben nagy segítségül szolgál az a körülmény, hogy bizonyos zavarforrás csoportok jellegzetes hang formájában jelentkeznek s így a hangból előre következtethetünk a zavarforrásra. További fontos támpont a zavar jelentkezés ideje és tartama.

Mármost hogyan is védekezhetünk ezen zavarok ellen?

Az elektromos hálózatban levő zavarok megszüntetésének rendszerint technikai akadályai nincs és könnyen elvégezhető. Az elektromos gépek által okozott zavarok megszüntetésénél elsősorban a szikraképződést mérsékeljük. Ezt a gépek gondos karbantartásával érjük el, vagy ha ez nem elég, a szikraközvetlen párhuzamosan kapcsolt megfelelő kapacitású kondenzátorokkal csökkentjük a szikraképződést.

A legkellemetlenebb zavarokat a különböző orvosi gépek okozzák. Vannak ugyan már olyan Röntgen géptípusok, sőt diathermiás gépek is, amelyek a rádióvételt nem zavarják, mégis a többségben a régi rendszerű, erősen zavaró gépek vannak működésben.

A zavar leküzdésénél mindig az a főcél, hogy a zavaró áramoknak a hálózat felé való kijutását rövidzárt képező kondenzátorokkal és megfelelő nagyirekveucias főtötekercekkel megakadályozzuk. (Vége.)

A rádióhallgatók legnagyobb ellensége a fadűz, ami tudvalevőleg a vett állomás elhalkulásában és eltorzulásában nyilvánul. Míg az

előbbin bő hangerőre méretezett vevővel lehet védekezni, amikor is elhalkulás esetén fokozatosan utána erősítünk. (Készítenek automatikus hangerősség szabályozót is, de ez nálunk még nem terjedt el, pedig Amerikában már két éve minden jobb gépbe be van építve.) Addig az eltorzuláson semmi módon nem tudunk segíteni. Legveszedelmesebbek ezek a fadűz-okozta torzítások az adóállomáshoz legközelebb eső első fadűz zónában. Hullámhosszszaktól függően ez a zóna más és más távolságnál kezdődik. Pl. Budapestre nézve kb. 150 km.-nél kezdődik s az eddigi megfigyelések szerint nyáron ez a zóna kisebb tolódik. Ezért van az, hogy Aradon Budapest vétele nyáron jobb mint télen.

ELTAX elemek raktára és képviselője: Barra Ernő cégnél

Arad, Str. Bucur (Eötvös-ucca) 11. Vidékre azonnali szállítás. Kérjen árajánlatot.

Rádió műsor.

— Romániai időszámítás. — SZOMBAT, NOVEMBER 7.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu zenekar; könnyű és román zene. 20.40. Közvetítés az operából. — Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13. Déli harangszó. 13.05. Rác Lala és cigányzenekarának hangversenye. 6. A Szociális Missziótársulat előadása. 6.35. A „The Melody Four“ vokálkvartett hangversenye. 8. Olasz operast. Gramofonhangverseny. 9. Tóth Imre emlékirataiból. — A régi Nemzeti Színház. — „Felekyék.“ 9.30. Az európai műsorcsere sorozatban a Wien-i rádióállomás műsorának közvetítése. Lehár-est. Karnagy Lehár Ferenc. Majd: Cigányzene. — Bécs. 12.30. Weiss zenekar. 14.45. Schmidt József énekes gramofonon. 15.20. Hangverseny. 19.30. A bécsi színház vidám alakjai. 20.45. A Sedlak-Winkler négyes Haydn: C-dur és A-dur vonósnégyesét adja elő. 23.15. Gaudriot-jazz. — Belgrad.

12.05. Gramofon. 13.05. Rendőrszenekar. 17. Gramofon. 18.30. Rendőrszenekar. 21. Nemzeti dalok. 23.20. Seta Beigrádon át. — Berlin. 17.05. Szórakoztató zene. 20.10. Schubert: B-dur szonáta. — Heilsberg. 17.15. Rádiózenekar. 20.15. Kreutzer Schumann: C-dur és Chopin: F-moll ábrándját játssza. — Langenberg. 18. Szórakoztató zene. 21. A fuvolatól az üstdobig. 24.30—2. Jazz. — Milano. 18. Gramofon. 20.15. Szórakoztató zene. 20.45. Gramofon. 22. Tarka est. 24. Táncczene. — Róma. 18.30. Szórakoztató zene 21.10. Gramofon. 22. Mascagni: Isabeau, opera. — Varsó. 17.40. Szórakoztató zene. 19.30. Gyermekhangverseny. 23.15. Hangverseny Lembergből. 24. Kömnyű és táncczene.

VASÁRNAP, NOVEMBER 8.

Bucuresti. 11.45. Egyházi énekkar. 12. Dimitrescu zenekar: Kömnyű- és román zene. 13. Gramofon. 18. Marcu-zenekar: kömnyű- és román zene. 20.20. Gramofon. 23. Borgovan: Paradisomi zug, operett. — Budapest. 11. Ref. istentisztelet. 12. Róm. kath. istentisztelet. Majd: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Szünetben: „Rádiókrónika“. 3. Gramofonhangverseny. 4.45. Rádió Szabad Egyetem. 6. A Szekesfővárosi zenekar hangversenye a Vigadó nagyszínházban. 7.40. Magyar dalaink a XIX. század második felében. 9. „Budapest legrégebbi templomai“. 9.20. Színműelőadás a Studióból: „Ezúthegedű“. Majd: Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 10.50. Szimfonikus hangverseny. 13. A külföldi németek egyesületének hangversenye. 18.30. Kamarazene. 20.25. Gordonkahangverseny. 21.55. Vigjáték. 23.20. Jazz. — Belgrad. 12.05. Gramofon. 13. Harangszó. 13.05. Nemzeti dalok. 13.30. Rádiózenekar. 17. Nemzeti dalok. 18.30. Vendéglői zene. 22. Rádiózenekar. Heilsberg. 17.30. Orgonaverseny. 19.10. Dalok. 23.30. Táncczene. — Langenberg. 17.30. Zenekari verseny. 20. Tarka műsor. 21. Wagner: A Rajna kincse című operája. Utána estí zene. — Milano. 18.10. Gramofon. 20.05. Kömnyű zene. 21.35. Puccini: Pillangókisasszony című operája. — Pozsony-Bratislava. 12. A Masaryk által alapított magyar tudományos akadémia tünnepléses megnyitása. — Prága. 20. Fuvós zene. 21. A cseh filharmonikusok hangversenye. 23.20. Kávéházi zene. — Riga. 18.30. Ábrahám: Hawai rózsája c. operettje. — Róma. 18. Ének- és zenekari verseny. 22. Szimfonikus hangverseny. — Varsó. 18.45. Délutáni zene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszleveggyel ellátott kérdézősködékre válaszolunk. Ajánlatok kelles levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

ALKALMAZÁS.

INTELLIGENS urinó, magános urhoz vagy urnőhöz házvezetőnőnek ajánlunk. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3781

LEPITETT hivatalnok társat keres feltökével jömeneteli fűszerüzlet átvételéhez. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 8740

LAKÁS.

KÜLONBEJARATU butorozott szoba fűdősobával azonnal kiadó Str. Crisan 5. 3736

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Cim: Calea Banatului (v. Asztalos Sándor-u.) 3. 800

EGY-KÉT és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: v. Andrássy-tér 19., a ház-mesternél. 200

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

VÉTEL ÉS ELADÁS.

MODERN ebédlő eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3729

HASZNALT kasino-sakkot és csontdominót keresünk megvételre. Ajánlatokat Kisjenői Iparos Otthon Ifjúsági Csoportjához, Chisineu-Cris. 3738

BORSZÜRÖ Seitz-gyártmány öt szítával, completen olcsón eladó. Érdeklődni Hotel Central Irodában. 8727

FOTELEKET, egy ovális kis salonszalt, íróasztalt, jó állapotban levőket megvételre keresek. Címeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek leadni. 250

Elegáns, barna, erősen szörmézett

télkabát

eladó.

„Lyon“ Bul. Reg. Ferd. I. H. e.

Modern és szolid

butorok, kárpitos-árak rész-letre is legolcsóbban

Deposit: Str. Moise Nicoara 9-II

GYARI ÉS PERZSASZÖNYEGEK, férfi és női bundák és bundabélések, szőrmadarabok, Berger-fotelek, ebédlő, háló, szalonberendezések, ezüsttárgyak, dísz-tárgyak, koksz és fakályhák, íróasztalok, széklonok, előszobafal, ebédlő asztal és székek, zongoraszék, antik órák, ékszer-ek, intarziás és aranyozott consol tükrök, fali vitrinek, festmények, mosdó servise, étkező servise, vaságyak, falitálok, girandok, függönyök storeek, kézimunkák stb. stb. igen előnyös árban.

SALGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia No. 1. (Neuman-palota)

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., házmesternél.

SÜRGŐSEN KERESSEK megbízóim részére 3 ajtós díó vagy mahagóni tükrös szekrényt, keleti és helyben készített perzsaszőnyegeket, ezüst tárgyakat, sekretereket, komódokat, függönyöket, szőrmebundákat, vitrineket, könyvszekrényeket, dísztárgyakat, márkás percellánokat. — Kívánatra házhoz is megyek. SALGONÉ bizományi üzlete, Strada Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

KITÜNO, jókarban levő 2 Hltres vashordók eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 200

Olcsón eladó:

5 HP. álló és 6 HP. benzínmotor, esetleg fűrésszel, Ford huszonhetes típus. Mind elsőrendű kondícióban.

Sztarek, Macea. jud. Arad.

INGATLAN.

Eladó új bérház

4 szobás, modern lakásokkal.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3716

KÜLÖNFÉLTÉK.

ELADÓK: ágybetét, könyvszekrény, íróasztal, esetleg komplett férfiszoba, Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

ÜZLETEK.

ÜZLETHELVISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnaira kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

FÖTÉREN a legforgalmasabb helyen nagy üzlethelyiség azonnal kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nagy üzlethelyiség

főtéren, a Minorita-templommal szemben

azonnalra kiadó.

Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 250

Hirdessen a 46 éve fennálló „Aradi Közlöny“-ben